

**HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU**

OPINNÄYTETYÖ

**Ammatillinen nuorisotyö –
säästökuopasta investointikärkeen**
Auran vapaa-aikatoimen lapsi- ja nuorisotyön
palvelujen kehittäminen

Tero Vinterbäck

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

09 / 2016

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Tero Vinterbäck	Sivumäärä 54 ja 21 liitesivua
Työn nimi Ammatillinen nuorisotyö – säästökuopasta investointikärkeen. Auran vapaa-aikatoimen lapsi- ja nuorisotyön palvelujen kehittäminen.	
Ohjaava opettaja Johanna Kuivakangas	
Työn tilaaja ja työelämäohjaaja Auran vapaa-aikatoimi, vapaa-aikasihteri Marjaana Tamminen	
Tiivistelmä Opinnäytetyö on puheenvuoro nuorisotyön ammatillisuuden tärkeydestä sekä ennaltaehkäisevien palveluiden inhimillisestä ja taloudellisesta merkityksestä – nuorisotyön näkökulmasta. Työn keskiössä ovat lisäksi nuorisotyön kasvatuksellinen ote, kohtaaminen ja osallistaminen sekä laadun arviointi. Työn tilaaja on Auran vapaa-aikatoimi. Toimintatutkimus Auran lapsi- ja nuorisotyön palvelujen kehittämiseksi on toteutettu asiakkaita, yhteistyökumppaneita ja muita sidosryhmiä osallistavasti. Tietoperustana on käytetty sosiaalipedagogiikan ja kriittisen pedagogiikan kasvatusteorioiden suuntauksia, ennaltaehkäisevän ammatillisen nuorisotyön määrittystä sekä palveluiden tuotteistamisen ja -muotoilun teoriaa. Tilauksen tavoite oli monitahoinen. Toimeksiantona oli tuottaa laaja selvitystyö Auran vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palvelujen nykytilasta ja kehitystarpeista asiakasnäkökulmasta, selvittää Nuorten palvelu- ja ohjausverkon moniammatillisen työryhmän näkemys palveluista, kehitystarpeista ja ratkaisuksista paikallisen nuorisotyön todettuihin puutteisiin, edistää aloitettua hankesuunnittelua paikallisten yhdistysten kanssa sekä kerätä ajankohtaisia näkemyksiä kasvatusta, ohjausta ja nuorisotyön asiantuntijoilta ennaltaehkäisevien ammatillisten nuorisotyön palveluiden merkityksistä lasten ja nuorten kasvuun ja vaikutuksesta kuntatalouden kehitykseen. Lisäksi tavoitteena oli tuotteistaa vapaa-aikatoimen ammatillinen nuorisotyö, pedagogiikka sekä kohtaamiskulttuuri. Tavoitteiden saavuttamiseksi käytettiin tutkimusmenetelminä kyselyä, haastattelua ja Tulevaisuusverstasta. Kyselyllä toteutettiin asiakasnäkökulman selvitystyö vastaajaryhmien ollessa lapset ja nuoret, heidän huoltajansa sekä paikalliset yhdistystoimijat ja yksityishenkilöt. Asiantuntijoiden näkemykset kerättiin kirjallisella haastattelulla. Tulevaisuusverstas toteutettiin paikallisella Nuorten palvelu- ja ohjausverkoston työryhmällä. Mallintamisiin käytettiin Service Blueprint -työkalua. Aineistojen analysoimiseksi käytettiin menetelminä laadullista, kvalitatiivista, sisällönanalyysiä sekä kyselyiden osalta soveltuvin osin määrällistä, kvantitatiivista, sisällönanalyysiä. Kokonaistuloksen, kehitystyön johtopäätöksen muodostamiseksi, käytettiin aineistolähtöistä, induktiivista, päättelyn etenemistapaa tukemalla sitä tieteellisen, abduktiivisen, päättelyn logiikalla teoriaohjaavasti. Tuotettu kehitysprosessi saavutti asetetut tavoitteet ja edisti Auran vapaa-aikatoimen palveluiden kehitystyötä. Konkreettiset opinnäytetyön tuotokset ovat analyysien pohjalta laaditut johtopäätökset, joista yhtenä keskeisenä toimintamuotona nousee nuorisotyön toteuttaminen koulun toimintaympäristössä, sekä tuotteistetut Auran vapaa-aikatoimen ammatillinen nuorisotyö, pedagogiikka ja kohtaaminen. Tuotteistuksella toteutetut mallinnukset ovat soveltaen muiden vastaavien palvelujen tuottajien hyödynnettävissä. Erityisesti ammatillisen nuorisotyön sabluuna ja käsitteen avaus tukevat nuorisopalvelujen tuottajien toiminnan tietoista muodostamista ja näkyväksi tekemistä.	
Asiasanat Nuorisotyö, Osallisuus, Ennaltaehkäisy, Pedagogiikka, Tuotteistus, Vuorovaikutus	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Degree Programme in Civic Activity and Youth Work

ABSTRACT

Author Tero Vinterbäck	Number of Pages 54 and 21 attached
Title Professional youth work - from savings into the foreground of investments. The development of children and youth work of Aura's leisure time department.	
Supervisor Johanna Kuivakangas	
Subscriber and/or Mentorn Aura's leisure time department, The Manager of youth, culture and sports affairs Marjaana Tamminen	
Abstract This thesis concentrates on the importance of professionalism in youth work and the importance of humane and economic preventative services – from the point of view of youth work. In addition, the study concentrates on the educational view of youth work, encounterings, part-taking, and the evaluation of quality. The study is ordered by Aura's leisure time department. The thesis is conducted in cooperation with the clients, the co-partners and other interest groups in order to improve the services provided for the children and the youth of the Aura region. The social pedagogy and critical pedagogy educational theories, preventative professional youth work definition and the productisation as well as the design of services are used as the basis for this study. The purpose of this work is multifaceted. The aim of this thesis is, to begin with, to provide the reader with the current status and improvement proposals for the young from their point of view as well as to study the points of view of the Youth service and orientation work group concerning services, improvements and solutions needed. The study, in addition, promotes the already started project with the local associations, and collects current views from specialists (in the fields of education, guidance and youth work) in terms of the meaning of services of preventative professional youth work towards the growth of the children and the youth. This has an effect on the development of the municipality finances. The purpose of this study was, in addition, to productise the professional youth work, pedagogy and interactional culture of the leisure time department. The Service Blueprint tool was used in the modeling process. A questionnaire, interviews and Futures workshop were used to obtain the goals. The target groups in the survey were the children and the youth, their guardians as well as the local associations and private people. A written interview was conducted to obtain the points of view of the specialists. Futures workshop was carried out by the help of the local work group taking care of the Youth service and guidance network. Qualitative and quantitative analyses were used in the study of the results. The results were, in addition, conducted by the help of inductive and abductive conclusions. The goals of the project were achieved, and this study improved the development work of the services made for Aura's leisure time department. The results indicate the wish to cooperate youth work with school environments as well as the importance of professional youth work, pedagogy and encounters. The productisations of the modelings of this thesis are available to service providers alike. Especially the professional template of youth work and opening the terminology support the conscious forming of the action of youth service providers.	
Keywords Youth work, Complicity, Pre-emption, Pedagogy, Productisation, Interaction	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TAPAUSKUVAUS JA KEHITYSTARPEET	7
3 TIETOPERUSTA	11
3.1 Pedagogiikka – kasvatussuuntaukset	11
3.2 Ennaltaehkäisevä ammatillinen nuorisotyö	14
3.3 Palveluiden tuotteistaminen ja palvelumuotoilu	17
3.4 Yhteenveto	18
4 TUTKIMUS- JA KEHITYSMENETELMÄT	20
4.1 Webropol -kyselyt	21
4.2 Asiantuntijahaastattelut	23
4.3 Tulevaisuusverstas	24
4.4 Palvelumuotoilun työkalut	25
5 TULOKSET JA ANALYSOINTI	27
5.1 Tuloksien analysointi	29
5.2 Ennaltaehkäisevä ammatillinen nuorisotyö – merkitys ja vaikutukset	30
5.3 Kulttuurinen Nuorisokahvila Cafesco – paikka kasvaa	36
5.4 Muut vapaa-aika-, nuoriso- ja liikuntapalvelut – nuorisotyö kouluun	39
6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET	43
6.1 Tuloksien tulkinta – johtopäätökset	44
6.2 Suositukset jatkotoimenpiteiksi	49
LÄHTEET	51
LIITTEET	55

1 JOHDANTO

Auran vapaa-aikatoimen lapsi- ja nuorisotyön kehitystarpeiden tutkiminen ja kokonaisvaltaisen kehitysprosessin käynnistäminen on ajankohtaista kahdesta syystä: Kunnan talouden laskusuhdanteen aikaansaamien säästötavoitteiden, kuten käytännön nuorisotyön työntekijäresurssien vähentämisen (Auran kunnanhallitus 2015) ja pääministeri Juha Sipilän hallituksen strategisen ohjelman mukaisen kuntien toiminnanvapauden edistämisen tavoitteluksi esitetyn uuden lain johdosta. Laki vapauttaisi kunnat nuorisolaissa määritellyistä suosituksista ja velvoitteista kokonaisuudessaan. (Ratkaisujen Suomi 2015, LIITE 3, 7-8.) Yhteiskuntamme ylle on piirtynyt uhkakuva, jossa kunnallinen nuorisotyö on uhattuna – eniten niissä kunnissa, joissa tavoitellaan lyhyen aikavälin taloudellisia säästöjä.

Opinnäytetyöni tilaaja on Auran vapaa-aikatoimi. Toimin yksikössä nuorisotyöntekijänä, joten omaan henkilökohtaiseen ja ammatilliseen position aihealueeseen. Tutkimusstrategioista toimintatutkimus soveltuu tämän kehittämistyön lähestymistavaksi parhaiten, sillä keskiössä ovat tutkitun tiedon tuottaminen eri menetelmiä hyödyntäen, muutoksen aikaansaaminen ja eri osapuolien osallistaminen kehitystyöhön. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 37, 58.)

Tilaaja tavoittelee opinnäytetyön tutkimuksella ja kehitystyöllä vapaa-aikatoimen lapsi- ja nuorisotyön palvelutarjonnan mahdollisten puutteiden tutkimista asiakasnäkökulmasta, niiden kirjaamista ja palvelujen kehittämistä. Kehitystyötä tarvitaan nykyisten palvelujen parantamiseksi ja hyväksi koettujen säilyttämiseksi, mutta myös uusien palvelujen tuottamiseksi. Opinnäytetyö on luonteeltaan tilaajan toiveen mukaisesti kokonaisvaltainen, koska vapaa-aikatoimen yksikkö on pieni ja yksittäisen aihealueen erottaminen kokonaisuudesta ei palvelisi tilaajan tarpeita.

Opinnäytetyön on tarkoitus tuottaa tilaajalle laaja selvitystyö vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palveluista, tyytyväisyydestä nykyiseen palvelutarjontaan ja kehitystarpeiden kartoittamiseksi asiakasnäkökulmasta, tuotteistaa palveluja ja niiden sisältämiä ominaisuuksia sekä edistää suunnitteluvaiheessa olevaa hankeyhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa. Selvitystyön kohderyhmänä ovat asiakkaat, jotka koostuvat

lapsista ja nuorista, heidän huoltajistaan sekä paikallisista yhdistystoimijoista ja yksityishenkilöistä – kuntalaisista.

Vapaa-aikatoimi on aloittanut kuluneen vuoden aikana palvelumuotoilun ja palveluiden tuotteistamisen sekä avannut keskustelut kahden alueella toimivan yhdistyksen kanssa hankeyhteistyöllä toteutettavista ennaltaehkäisevien ammatillisten nuorisotyön palvelujen lisäämiseksi ja jalkauttamiseksi Auraan. Opinnäytetyön tavoitteena on jatkaa palvelujen tuotteistamista sekä tarkentaa edellä mainittujen kehittämishankkeiden sisältöjä. Asiakasnäkökulman selvitystyö sekä ammatillinen tietoperusta ovat keskiössä tavoitteiden saavuttamisessa.

Opinnäytetyössä ammattialaan liittyvänä tietoperustana käytän toimintatutkimuksen aiheisiin eli vapaa-aikatoimen palveluiden, ennaltaehkäisevän ammatillisen nuorisotyön, pedagogiikan sekä palveluiden tuotteistamisen ja -muotoilun tietoperustoja. Pedagogiikkaa käsittelen sosiaalipedagogiikan ja kriittisen pedagogiikan kasvatusteorioiden suuntauksilla, koska kyseiset pedagogiset näkemykset vastaavat teorioiltaan parhaiten Auran vapaa-aikatoimen edustamaa kasvatuskäytäntöä ja toteuttamaa pedagogista toimintaa.

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmät ovat kysely, haastattelu ja Tulevaisuusverstaas. Mainitun selvitystyön toteutan sähköisellä kyselymenetelmällä. Haastattelumenetelmää hyödynnän laadullisesti ja haastatteluilla pyrin saamaan ammattihenkilöiltä tietoperustaa, joka tukee opinnäytetyön tuloksia. Tulevaisuusverstaas toteutan kunnan paikallisen Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston työryhmän osallistamiseksi aihealueeseen ja laaja-alaisen näkemyksellisen aineiston keräämiseksi lasten ja nuorten parissa moniammatillisesti toimivien ammattihenkilöiden keskuudesta.

Opinnäytetyö alkaa tapausluvulla, jossa kuvaan ja taustoitan Auran kunnassa sekä vapaa-aikatoimessa vallitsevaa nykytilaa ja lasten ja nuorten palveluiden jo tiedossa olevia kehitystarpeita. Luvussa käsittelen peruspilarit, Auran kunnan vision ja strategian sekä vapaa-aikatoimen tehtäväalueen, joihin opinnäytetyön kehitystyö pohjautuu.

2 TAPAUSKUVAUS JA KEHITYSTARPEET

Aura on noin 4000:n asukkaan kasvava kunta Varsinais-Suomessa, Turun kupeessa, hyvien kulkuyhteyksien varrella (Auran kunta 2016a). Kunta on perustettu vuonna 1917. Kunta on nykyisin alueensa suurin työnantaja. (Auran kunta 2016b.) Alueelta on kuluneen kymmenen vuoden aikana poistunut useita suuria työllistäjiä. (Auran kunta 2016c, 8.) Lapsiperheiden osuus on Aurassa vertailukuntien suurin ja osuus kasvaa edelleen (Auran kunta 2016d).

Kunnan talous on ollut laskusuhdanteinen vuodesta 2010. Vuoden 2016 talousarviossa kunnan kokonaisbudjetiksi on laskettu noin 22 200 000 euroa. Vapaa-aikatoimen osuus kokonaisbudjetista on toimialojen pienin, vuosibudjetin ollessa noin 130 000 euroa. Kokonaissummaan sisältyvät vapaa-aikatoimen henkilöstökulut, jotka ovat budjetin suurin yksittäinen menoero, noin 70 000 euroa. Heikosta talouskehityksestä johtuen kunnanhallitus on valmistellut syksyn 2015 aikana talouden tasapainottamiseen pyrkivän säästöohjelman, joka kohdistuu kunnan jokaiselle toimialalla. Vuoden 2016 säästötavoite on kokonaisuudessaan 1 600 000 euroa. (Auran kunta 2016c, 8, 51, 81.)

Auran kunnan visio ja strategia 2020:

Johtavina arvoina ovat asukaslähtöisyys, yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus ja kestävä kehitys. Kriittisinä menestystekijöinä ovat toimivat perus- ja lähipalvelut, myönteinen kuntakuva, seutukunnan parhaat edellytykset yritysyritysteistyöhön, puhdas ja turvallinen elinympäristö, hyvä infrastruktuuri sekä suunnitelmallinen maapolitiikka.

Toimintaa johtavana ajatuksena on palveluiden tuottaminen joustavasti ja tarkoituksenmukaisesti. Yhteistyötä tehdään yrittäjien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa laadukkaiden palveluiden tuottamiseksi. Kunta panostaa ennaltaehkäiseviin palveluihin, perheiden tukemiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Kehitystyön keskiössä ovat elinikäisen oppimisen turvaaminen, laadukas perusopetus, monipuoliset kirjasto- ja vapaa-aikapalvelut sekä hyvät liikuntapalvelut. Kunta suhtautuu myönteisesti yrittäjyyteen, yritystoimintaan ja työllistymisen tukemiseen. (mt. 4; Auran kunnanvaltuusto 2010; Auran kunta 2016d.)

Vapaa-aikatoimen tehtäväalue

Toiminta-ajatus:

Vapaa-aikatoimi huolehtii kunnassa vapaa-aika-, nuoriso ja liikuntapalveluista. Tilojen ja alueiden hoidosta vastaa tekninen toimi. Vapaa-aikatoimi vastaa myös Nuorisokahvila Cafescon sekä Koivuniemen leiri- ja virkistysalueen käyttöön ja kansainväliseen toimintaan liittyvistä tehtävistä.

Palveluajatus:

Nuorten elinolojen parantaminen, nuoriso- ja liikuntatoimen monipuolisen harrastustoiminnan koordinointi, edistäminen ja tukeminen. Toimintojen toteuttaminen yhteistyössä eri tahojen kanssa. Yhteistyön tekeminen seutukunnallisesti (SENU = Loimaan seutukunnallinen nuorisotoimi ja SELI = Loimaan seutukunnallinen liikuntatoimi ja YK = Turun seutukunnan nuorisotoimet). Kansainvälisen nuorisotyön toteuttaminen. Koivuniemen virkistysalueen kehittäminen sekä Nuorisokahvila Cafescon aktiivinen käyttö. (Auran kunta 2016c, 49.)

Vapaa-aikatoimen tehtäväalue on kuntastrategian linjauksen mukainen. Vapaa-aikatoimen palvelut ovat ennaltaehkäiseviä hyvinvointia lisääviä palveluja, jotka tukevat asukkaiden yhteisöllisyyttä ja oikeudenmukaisuutta. Palveluja tuotetaan yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Vapaa-aikapalvelut ovat lisäksi vanhemmuutta tukevia palveluja. (Auran kunta 2016d.)

Auran vapaa-aikatoimen lapsi- ja nuorisotyön palvelujen kehittäminen on erityisen ajankohtaista, koska kunnan säästötoimenpiteet ovat supistaneet vapaa-aikatoimen työntekijäresursseja. Kahdesta osa-aikaisesta nuorisotyöntekijästä, joiden työaika vastasi yhteensä yhtä henkilötyövuotta, jätettiin toinen osa-aikainen työtehtävä täyttämättä työntekijän siirryttyä toisen työnantajan palvelukseen. Vähennys yhdistettiin osaksi kunnan säästöohjelmaa. (mt. 9, 50; Tamminen 2016.)

Vähennyksellä on ollut suora vaikutus vapaa-aikatoimen palvelujen toteutukseen ja laajuuteen. Kulttuurisen Nuorisokahvila Cafescon aukioloaikoja on jouduttu vähentämään kolmesta viikoittaisesta aukioloillasta yhteen. Vaikutukset ovat käytännössä olleet todellisuutta kesästä 2015 alkaen ja ne koskettavat merkittävää osaa kunnan nuorista, erityisesti yläkouluikäisistä. (mt. 2016.) Nuorisokahvilassa käy iltaa kohden noin 40 - 60 asiakasta (Auran kunta 2016e, 9).

Vapaa-aikatoimen henkilöstön omien havaintojen ja muiden, kuten kunnan asukkaiden ja yrittäjien sekä päivittäistavarakauppojen henkilökuntien kertoman perusteella nuorisotyön työntekijäressurssien ja sitä kautta palvelujen vähenemisen seurauksena yleinen levottomuus ja häiriökäyttäytyminen nuorten keskuudessa ovat alueella lisääntyneet. Kunnan muiden hallintokuntien, kuten kirjasto-, koulu- ja sosiaalitoimen henkilöstöt ovat tehneet samankaltaisia havaintoja ja tiedottaneet niistä vapaa-aikatoimelle. Useimmin on viestitetty siitä, että nuoret ovat kerääntyneet viettämään aikaa kauppojen ja kirjaston sisätiloihin ja häirinneet asiakkaita ja työntekijöitä levottomalla ja epäasiallisella käytöksellä. Myös ilkivaltaa, kuten paikkojen töhrimistä ja rikkomista on esiintynyt tavanomaista enemmän. (Tamminen 2016.)

Kunnan kasvatus-, opetus- ja sosiaalialan ammattihenkilöstöjä huolestuttaa tilanteen aikaansaamat sosiaaliset ja yhteisölliset seuraukset sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ennaltaehkäisevän työn, peruspalvelujen, joita mm. nuorisotyön tarjoamat palvelut ovat, väheneminen lisäävät nuorten eriarvoisuutta ja syrjäytymisriskiä, jotka voivat aiheuttaa myöhemmin huomattaviakin lisäkustannuksia kunnalle ja heikentää kyseisten yksilöiden elämänlaatua merkittävästi. (mt. 2016.)

Auran vapaa-aikatoimen henkilöstön havainnoinnin ja kokemuksen mukaan palvelujen keskeisin kehitystarve on palvelujen lisääminen sekä jo olemassa olevien ja hyväksi koettujen palvelujen jatkuvuuden turvaaminen, kuten nuorisokahvilatoiminnan. Nykyisillä työntekijäressursseilla näihin kehitystarpeisiin ei kyetä vastaamaan. Vapaa-aikatoimi on ryhtynyt kartoittamaan vaihtoehtoja, jotka mahdollistavat tarpeiden käytännön toteuttamisen. Ensisijaisia kartoituskohteita ovat olleet valtakunnalliset ja alueelliset hankerahaa jakavat toimielimet, kuten valtionavustusta jakava Lounais-Suomen Aluehallintovirasto sekä maaseudun elinvoimaisuuteen hankerahaa jakava alueellinen toimintaryhmä, Varsinais-Suomen Jokivarsikumppanit Ry.

Vapaa-aikatoimi on hakenut Aluehallintovirastosta valtionavustusta lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoiminnan tukemiseen lukukaudeksi 2016 - 17 (Auran vapaa-aikatoimi 2015). Valtionavustusta on myönnetty vapaa-aikatoimelle 11 000 euroa (Aluehallintovirasto 2016), jonka ansiosta lasten ja nuorten palvelutarjontaa pystytään lisäämään ohjatun kerhotoiminnan osalta. Vapaa-aikatoimi ei koe lisäystä riittäväksi, vaan tavoittelee laaja-alaisempaa palvelukokonaisuutta ja on lähestynyt kahta

paikallista yhdistystä: Suomen Punaisen Ristin, myöhemmin SPR, Auran osastoa sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton, myöhemmin MLL, Auran yhdistystä. Kyseisten yhdistysten puheenjohtajien kanssa on käyty alustavia keskusteluja mahdollisen yhteistyön aloittamiseksi maaseudun kehittämisrahalla, Leader, toteutettavien hankkeiden muodossa. Molempien yhdistysten hallitukset ovat alustavasti suhtautuneet ehdotukseen positiivisesti ja suunnitelmien laadintaa on päätetty jatkaa ja tarkentaa.

Tässä vaiheessa Maaseudun kehittämishankkeilla edellä mainittujen yhdistysten kanssa on suunniteltu luonnosta, jossa molempiin yhdistyksiin palkataan hankerahalla täysiaikainen ammatillinen nuorisotyöntekijä, jotka yhdessä jalkauttavat ja toteuttavat paikkakunnalla lapsille ja nuorille suunnattuja palveluja, joiden pääpaino on ennaltaehkäisevässä lapsi- ja nuorisotyössä. Toiminnallisten palvelujen rinnalla kulkee vahvasti työntekijän läsnäolo ja kiireettömyys asiakastyössä. MLL Auran yhdistyksen hanke keskittyy enemmän alakouluikäisiin lapsiin ja nuoriin ja SPR Auran osaston hanke yläkouluikäisiin ja peruskoulun jo päättäneisiin, kuitenkin alle 18 -vuotiaisiin, nuoriin. (Auran vapaa-aikatoimi 2016.)

Molemmat suunnitellut hanketyöntekijät toimivat toistensa työpareina sekä tiiviissä yhteistyössä vapaa-aikatoimen henkilöstön kanssa. Tavoitteena on, että kaikki nämä työntekijät toimivat pääasiassa samassa tilassa, eli Kulttuurisen Nuorisokahvila Cafescon tiloissa, tekemässä toimistotyöt, kuten suunnittelu- ja raportointityöt. Osa toiminnallisesta toteutuksesta tapahtuu nuorisokahvilassa, mutta tarkoitus on hyödyntää myös muita kunnan alueella olevia soveltuvia tiloja. Toiveena on lisäksi jalkauttaa nuorisotyö paikkakunnan kouluun ja se on tässä vaiheessa merkittävä osa suunnitella olevaa yhteistyössä SPR Auran osaston kanssa toteutettavaa kehityshanketta. (mt.)

Konkreettiset hankesuunnitelmat ovat laatimatta. Hankesuunnitelmien laadinnan tavoitteellinen aikataulu on syksy 2016. Pyrkimys on saada hankkeet aloitettua kevätkaudella 2017, jos hakemuksiin saadaan myöntävät päätökset. Hankeyhteistyötä ja -suunnitelmia on tarkoitus edistää ja tarkentaa opinnäytetyöni tutkimusmenetelmillä. Suunniteltavien hankkeiden sisältöjen luonnostelussa huomioidaan toimintatutkimuksen tuloksista ilmenevät näkemykset ja tarpeet.

3 TIETOPERUSTA

Opinnäytetyön tietoperustana tarkastelen pedagogiikan, ennaltaehkäisevän ammatillisen nuorisotyön ja palveluiden tuotteistamisen ja -muotoilun teorioita ja tietoperustoja. Valitsin tietoperustat tarkastelun kohteiksi, koska:

- A)** Auran vapaa-aikatoimen nuorisotyö on ennaltaehkäisevää ammatillista nuorisotyötä, joka perustuu sosiaalipedagogiikan sekä kriittisen pedagogiikan kasvatussuuntauksiin.
- B)** Vapaa-aikatoimi on aloittanut tavoitteellisesti lapsi- ja nuorisotyön palvelujen muotoilun ja tuotteistamisen ja työtä on tarkoitus jatkaa.
- C)** Opinnäytetyön toimintatutkimuksen yhtenä tavoitteena on kirjoittaa auki eli tuotteistaa vapaa-aikatoimen palveluja tai sen osa-alueita, kuten ammatillinen nuorisotyö ja pedagogiikka, johon toimintamme perustuu sekä yksittäisiä palveluja, jotka tilaaja ensisijaisesti kokee olennaiseksi tuotteistaa palvelujen, niiden tunnettavuuden sekä tunnistettavuuden parantamiseksi.

Tietoperustat ja niiden mukainen palvelujen tuottaminen tukevat nuorisolain asettamien tavoitteiden ja säädösten toteutusta nuorisotyössä. Niiltä osin käsittelen nuorisolakia ennaltaehkäisevän ammatillisen nuorisotyön alaluvussa. Ensin tarkastelen kuitenkin sosiaalipedagogiikan ja kriittisen pedagogiikan teorioita soveltuvien osien ja viimeiseksi palveluiden tuotteistamisen ja -muotoilun tietoperustaa. Luvun lopussa vedän yhteen tietoperustat ja osoitan, miten ne tukevat opinnäytetyöni kehitystyötä Auran vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palveluissa.

3.1 Pedagogiikka – kasvatussuuntaukset

Kasvatus on tavoitteellista, tarkoituksellista ja tietoista sekä eettistä toimintaa (Siljan-der 2014, 28; Kiilakoski 2008, 59). Auran vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palvelut ovat lapsia ja nuoria, nuorisotyön keinoin, kasvattavaa toimintaa, johon sovelletaan

erityisesti sosiaalipedagogiikan ja kriittisen pedagogiikan kasvatusteorioita ja -suuntauksia. Näitä suuntauksia avataan tarkemmin tässä alaluvussa.

Sosiaalipedagogiikka on monitieteinen tieteenala, joka yhdistää kasvatustieteen ja yhteiskuntatieteen, pedagogiikan ja sosiaalisuuden, ja pyrkii lähtökohdistaan jäsentämään, perustelemaan ja suuntaamaan käytännön toimintaa (Nivala 2008, 24-26; Ranne 2005, 14; Kurki & Nivala 2006, 11; Suomen sosiaalipedagoginen seura ry 2016). Termin pedagogia -sanalla viitataan yleisesti kasvatukseen, mutta sosiaalinen -sanalla on useampia ulottuvuuksia, joista keskeisimmät tässä yhteydessä ovat yhteiskunnallinen, yhteisöllisyys ja ihmisten välinen vuorovaikutus sekä vähäosaisten auttaminen ja ihmisten keskinäinen solidaarisuus (Hämäläinen & Kurki 1997, 15).

Yksityiskohtaisemmin eriteltynä sosiaalipedagogiikalle on määritelty neljä ominaispiirrettä, jotka ovat edellä mainitun sosiaalisen ja kasvatuksellisen näkökulman yhdistämisen lisäksi käytännön ja teorian tiivis yhteys, teorian ja tutkimuksen normatiivisuus sekä yhteiskuntakriittisyys. Normatiivisuudella tässä yhteydessä tarkoitetaan pyrkimystä kuvata ja ymmärtää kasvatustodellisuutta, maailmaa, jossa ihminen elää (Siljander 2014, 86), ja sen ehtoja sekä ohjata sosiaalipedagogiseen toimintaan ja päämääriin määrittämättä kuitenkaan niitä yleisluontoisen normin mukaisesti. Sosiaalipedagogiikan normatiivisuus liittyy toimintaan pyrkimyksen edistämiseen kokonaisvaltaista hyvinvointia vallitsevissa olosuhteissa. (Nivala 2008, 26 - 27; Suomen sosiaalipedagoginen seura ry 2016.)

Sosiaalipedagogiikka tarkastelee kasvatusta toimintana, joka on päämääräsuuntautunutta, tavoitteellista ja tarkoituksellista kasvavan ihmisen kasvuprosessiin vaikuttamista. Kasvatustehtävänä on tukea kasvavaa ihmistä kolmen prosessin alueella, jotka ovat sivistysprosessi, sosialisointiprosessi ja identiteetin rakentamisen prosessi. Sivistysprosessissa ihminen kehittää itsenäisen toiminnan valmiuksiaan, sosialisointiprosessissa valmiuksiaan liittyä ja integroitua yhteiskuntaan ja näiden pohjalta muodostaa käsitystä omasta itsestään, identiteetistään, ja kasvaa persoonana, yksilönä. Kasvatustoiminnan päämääränä on tukea kokonaisvaltaisesti ihmistä kehitysprosessissa siten, että hänestä kasvaa toimintakykyinen yksilö ja yhteiskunnan jäsen, sosiaalinen ja kulttuurinen toimija, joka toteuttaa elämänsä positiivisia mahdollisuuksia ja päämääriä. (Nivala 2008, 27; Siljander 2002, 42, 47 - 49.)

Kriittinen pedagogiikka on monitahoinen yhteiskunta- ja kasvatusteoria, joka ei muodosta yhtenäistä teoreettista kehystä. Kriittisyys termissä ei kuvaa kielteistä asennetta, vaan avointa suhtautumista ja uteliaisuutta. Pedagogiikka, kasvatustieteet, tähtää yksilöiden yhteiskunnallisen toimintakyvyn lisäämiseen ja sitä kautta pyrkii lisäämään ihmisten mahdollisuuksia tasavertaiseen elämään. Suuntaus tavoittelee oikeudenmukaista ja tasa-arvoista maailmaa, jossa epäkohtien tiedostamisen lisäksi niiden poistamiseksi ryhdytään aktiivisiin toimiin – ydintä on halu muuttaa asioita. Kriittiselle pedagogiikalle tunnusomaisia piirteitä ovat dialogisuus, ihmisten kohtaaminen ja keskinäinen vuorovaikutus, sekä osallisuus. (Suoranta 2005, 9 - 10, 16, 231, 233; Seppilä 2015a; Seppilä 2015c; Kiilakoski 2008, 57.)

Dialogisuus on tarkoitusten ja ajatusten selvittämistä ja yhteistä tiedon luomista – vuoropuhelua, jossa tarkoitus ei ole pelkästään omien mielipiteiden ilmaiseminen, vaan kuuntelu ja avoimuus (Vilén & Leppämäki & Ekström 2008, 86). Dialogisuutta, kriittisen pedagogian lähtökohdista tarkasteltuna, avaan Kriittiset pedagogit Krigo Ry:n perustajajäsenen Sami Seppilän (2015b) blogikirjoituksen suoralla lainauksella. Lainauksesta käy ilmi olennaisin, jota dialogisuudella Auran vapaa-aikatoimessa ja tässä opinnäytetyössä tarkoitetaan.

Dialogisuudessa on kyse siitä, että valmiiden vastauksien sijaan rakennetaan asioille merkityksiä. Merkitykset rakentuvat vuorovaikutuksessa ja reflektiossa, jossa uskalletaan välillä palata takaisin lähtökuoppiin ja edetä kohti uusia oivalluksia ja ymmärrystä.

Aitojen kohtaamisten synnyttäminen on sitä ydinosaa, jolla parempaa tulevaisuutta luodaan. Tämän rinnalla se, että osaat ulkoa kaikki päihteiden riskitekijät tai kuvittelisit kykeneväsi teoreettisen tietämyksesi avulla tietäväsi toisen asiat paremmin, on merkityksetöntä. Tärkeintä on prosessi ja kohtaamisen taso. Se, mitä tapahtuu tässä ja nyt ihmisten välillä ja miten kasvun ja muutoksen prosessia viedään eteenpäin.

Parhaimmillaan aito kohtaaminen on ymmärryksen muuttumista jatkuvan dialogisen vuoropuhelun kautta. Dialogisuus on kuitenkin enemmän kuin vuorovaikutussuhde, sillä sen perustana on omien ajattelumallien pohtiminen.

Osallisuus sisältää sekä osallistumisen että osallistamisen käsitteet. Osallistumisen käsite viittaa sananmukaisesti siihen, että henkilö osallistuu johonkin ja osallistaminen siihen, että joku osallistaa eli ohjaa ja tarjoaa mahdollisuudet ja puitteet osallis-

tumiselle. (Toikko & Rantanen 2009, 90.) Osallisuus voidaan jakaa käsittämään myös sosiaalista osallisuutta ja poliittista osallisuutta. Ensiksi mainitussa on kyse sosiaalisten suhteiden vahvistamisesta yksilö, ryhmä ja yhteisötasoilla. Vahvistamista voidaan toteuttaa yleisellä, ennaltaehkäisevällä työotteella, sosiaalisella vahvistamisella sekä yksilöidyllä erityistarpeita omaavien henkilöiden saattamiseksi takaisin yhteiskunnan aktiivisiksi toimijoiksi. Poliittisella osallisuudella tarkoitetaan päätöksentekoon osallistumista ja vaikuttamista. (Kiilakoski & Gretscher & Nivala 2012, 5-6.)

3.2 Ennaltaehkäisevä ammatillinen nuorisotyö

Nuorisotyö on kasvatustyötä (Niemi 2008, 44 - 54; Nieminen 2015, 216; Hoikkala & Sell 2008, 10). Kasvatus nuorisotyössä on nuoria sekä yksilöinä että yhteisön jäseninä kasvattavaa (Kiilakoski 2015, 162-163). Nuorisotyöllä tavoitellaan nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistämistä, sosiaalista vahvistamista, nuorten kasvun ja itenäistymisen tukemista sekä sukupolvien välistä vuorovaikutusta (Terveysten ja hyvinvoinnin laitos 2016; Nuorisolaki, 1§). Nuorisolaki määrittelee nuorisotyön ja -politiikan kuuluvaksi kunnan tehtäviin sekä vastuun toteutuksesta kunnille, nuorisoyhdistyksille ja muille nuorisotyötä tekeville järjestöille sekä tarjoaa mahdollisuuden tuottaa palveluja myös kuntayhteistyönä (Nuorisolaki 2006, 7§). Nuorisolaki edellyttää kunnassa toteutettavan myös paikallista monialaista yhteistyötä nuorten hyvinvoinnin ja elinolojen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämiseksi (Nuorisolaki 2010, 7a §).

Ennaltaehkäisevä työ on erilaisten sosiaalisten ongelmien, kuten päihteiden käyttöön, rikolliseen käyttäytymiseen sekä erimuotoiseen syrjäytymiseen liittyvien ongelmien ennaltaehkäisyä (Mattila 2010, 14). Ennaltaehkäisevä, tai ehkäisevä, työ ei ole varhaisen puuttumisen synonyymi. Ennaltaehkäisevällä työllä pyritään kirjaimellisesti ehkäisemään, estämään, mahdolliset ongelmat, kun taas varhaisen puuttumisen kohdalla on jo yleensä havaittu ongelma, johon pyritään varhaisessa vaiheessa puuttumaan. Ennaltaehkäisevä työ ei ilmene aina kohdennettuna työnä jonkin teeman, kuten päihteiden, puitteissa, vaan voi olla yleisesti sosiaalisesti vahvistavaa sekä fyysisistä ja psyykkistä terveyttä ja hyvinvointia lisäävää toimintaa. (Lundbom 2014, 10 - 11; Normann & Odell & Tapio & Vuohelainen 2015, 8 - 9.)

Kuntien nuorisotyöhön on sisällytetty seuraavat kasvatukselliset ja toiminnalliset sekä fyysisiä puitteita koskevat osa-alueet:

Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot. (Nuorisolaki 2006, 7§)

Rajaan opinnäytetyössäni etsivän nuorisotyön ennaltaehkäisevien nuorisotyön palveluiden ulkopuolelle, sillä etsivä nuorisotyö luetaan pääasiassa erityisnuorisotyöksi eli korjaavaksi työksi, vaikka se sisältää piirteitä myös ennaltaehkäisevästä työstä (Gretschel & Juntila-Vitikka & Puuronen 2016, 120-121). Työpajapalveluja ei käsitellä opinnäytetyössä, koska ne eivät lukeudu Auran vapaa-aikatoimen palvelutarjontaan.

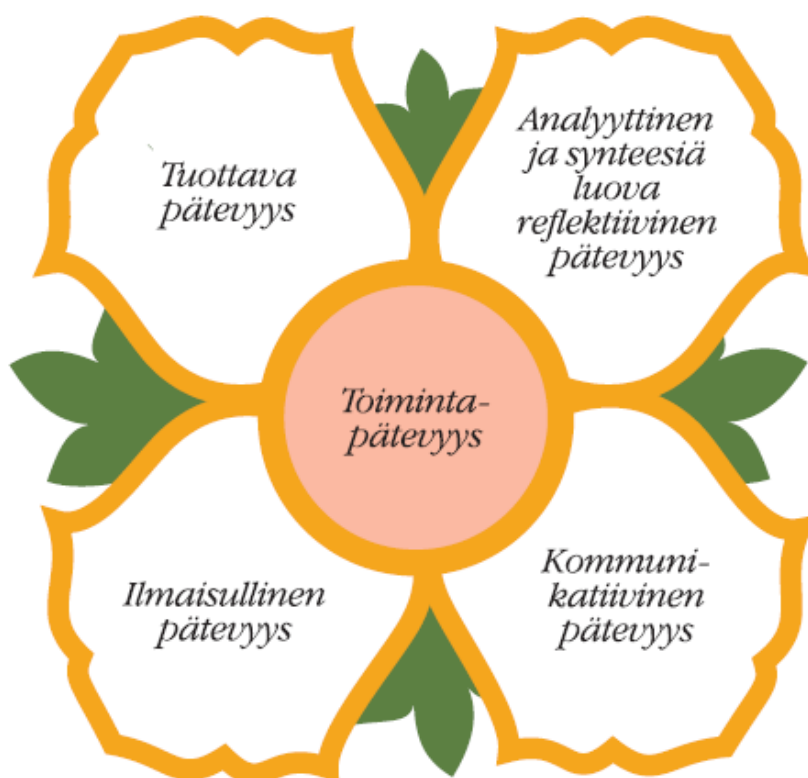
Nuorisotyö käsittää laajan kirjon erilaisia sisältöjä ja nuorisotyön toteuttajina mainitaan niin kuntaorganisaatioiden työntekijät kuin yhdistys- ja järjestötoimijat. Nuorisotyön toteutus jakautuu siis kahteen eri kategoriaan: ammatillisen osaamisen omaaviin palveluntuottajiin ja vapaaehtoistoimintaan perustuviin palveluihin. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2016; Soanjärvi 2011, 68)

Ammatillinen nuorisotyö -käsitettä ei ole määritelty kattavasti – tai virallisesti. Kataariina Soanjärvi on vuonna 2011 julkaistussa Mitä on ammatillinen nuorisotyö? Nuorisotyön villiä kenttää kesyttämässä. -väitöskirjassaan tarkastellut asiaa. Hän tulee väitöstutkimuksessaan tulokseen, jossa ammatillista nuorisotyötä ei ole mahdollista tarkkarajaisesti määrittää, mutta kuvaa käsitettä muun muassa seuraavista näkökulmista: Ammatillista nuorisotyötä toteuttaa alalle sopivan koulutuksen saanut, palkallista työtä tekevä nuorisotyöntekijä, ammatillinen nuorisotyö perustuu kasvatukseen ja nuorten kohtaamiseen (mt. 130).

Ammatillisesti tuotettuun ja toteutettuun nuorisotyöhön määritellään tässä opinnäytetyössä, ja Auran vapaa-aikatoimen nuorisotyössä, lisäksi nuorisotyötä tekevän ammattilaisen lukeutuminen nuorisotoimen alaisuuteen, jossa työskentelevällä on ilmoi-

tusvelvollisuus lastensuojelutarpeen selvittämiseksi. Ilmoitus tehdään salassapitosäännösten estämättä kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, kun ammattilainen tehtävässään saa tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. (Lastensuojelulaki 13.4.2007/417, 25§.)

Ammatillista toimintaa kuvaan sosiaalipedagogisesta lähtökohdasta kuvan 1 mukaisesti. Ammatillisen toiminnan keskiössä on toimintapätevyys, joka kokoaa ja yhdistää muut pätevyysalueet. Toimintapätevyyteen vaikuttavat ammattihenkilön persoona, koulutustausta ja työtehtävät – käyttöteoria, johon henkilön ammatillisuus perustuu. Toimintapätevyys on toiminnallinen kokonaisuus, joka jokaisella ammattihenkilöllä on yksilöllinen. (Laiho 2005, 47.)

Kuva 1. Sosiaalipedagogisen ammatillisen toiminnan kompetenssialueet (Laiho 2005, 46).

Toimintapätevyyttä ympäröivät kompetenssit ovat tuottavan, ilmaisullisen, kommunikatiivisen sekä analyttisen ja synteesiä luovan reflektiivisen pätevyysalueet.

Tuottavalla pätevyydellä tarkoitetaan työvälineiden ja menetelmien osaamista, kykyä organisoida ja suunnitella. Ilmaisullinen pätevyys on sanallista sekä luovaa viestintää, johon sisältyy emotionaalinen ulottuvuus, kyky asettua toisen ihmisen asemaan. Kommunikatiivisella pätevyydellä kuvataan yhteistyötä, luottamuksellisen vuorovaikutussuhteen luomista ja sosiaalisen toiminnan organisoimista. Analyttisen ja synteesiä luovan reflektiivisyyden pätevyysalueeseen sisältyvät tieteellinen teoria ja oman ammatillisen toiminnan reflektointia teorian viitekehykseen. Pätevyysalue kuvaa myös kykyä kehittää omaa ammatillista toimintaa ja uuden käyttöteorian luomista. (mt. 46 - 47.)

3.3 Palveluiden tuotteistaminen ja palvelumuotoilu

Palvelu on asiakkaalle tarjottavaa, fyysistä tai aineetonta, hyödykettä. Palvelut, erityisesti aineettomat, koostuvat toiminnallisista prosesseista, jotka rakentuvat kolmeen peruspiirteeseen: vuorovaikutukseen, tuottamisen ja kuluttamisen yhtäaikaisuuteen sekä asiakkaan osallistumiseen prosessiin kanssatuottajana. Palveluprosessi jakautuu lisäksi kahteen eri osaan, asiakkaalle näkyvään ja näkymättömään osaan. Aineettomat palvelut eivät yleensä johda minkään omistamiseen. (Grönroos 2009, 76 - 81; Tuulaniemi 2013, 59, 67.)

Palvelujen tuotteistaminen on palvelun, sen arvojen ja eri osioiden kuvaamista ja vakioimisesta. Se mahdollistaa asiantuntijoiden hiljaisen tiedon näkyväksi tekemisen ja jakamisen. Palvelun asiakkaalle näkyvät ja näkymättömät osat voidaan nimetä ulkoisiksi (näkyvät) ja sisäisiksi (näkymättömät) osiksi. Vakioimisella ei tuotteistamisessa tarkoiteta sellaista standardointia, joka ei mahdollista palvelun räätälöimistä asiakas-kohtaisten tarpeiden mukaisesti. (Tuominen & Järvi & Lehtonen & Valtanen & Martinso 2015, 5 - 6.)

Aineettomia palveluja tuottavat ihmiset ihmisille ja palvelun laatu perustuu asiakkaan kokemukseen. Aineettomia palveluja tuottaessa ei pystytä samantapaiseen ennalta toteutettavaan laaduntarkkailuun ja -valmisteluun kuin fyysisten tuotteiden tuotannossa. Ominaisuus voi asettaa haasteita palvelun tuottamiselle. Asiakkaan osallistuksessa vuorovaikutuksessa palvelun tuottamiseen, ei samaa palvelua pystytä tarjoa-

maan samanlaisena toisille asiakkaille. Myös tämä aiheuttaa haasteita palveluiden tuottamiselle ja laadun varmistamiselle sekä sen tasaisuudelle. (Grönroos 2009, 80 - 82). Palveluja tuotteistetaan asiakaslähtöisyyden korostamisen ja edellä mainittujen haasteiden huomioimisen ja ratkaisemisen vuoksi. Tuotteistaminen auttaa palveluntuottajaa ja -tarjoajaa suunnittelemaan, organisoimaan ja tarjoamaan palvelut laadukkaasti kustannustehokkuus huomioiden (Lämsä 2015, 38).

Palvelumuotoilu on palvelun käyttäjän näkökulman selvittämistä, huomioimista ja käyttämistä palvelujen kehittämisessä – käyttäjän osallistamista. Muotoilua toteutetaan erilaisia työkaluja käyttäen, jotka mahdollistavat palvelun tarkastelun käyttäjälähtöisesti. Palvelut voidaan jakaa pienempiin osa-alueisiin, jotta jokaista niistä voidaan tarkastella erikseen ja tarkemmin. Jokaisen osa-alueen mahdolliset ongelmat voidaan ratkaista yksittäin. Lopuksi ratkaisut kootaan kokonaisratkaisuksi. Toimintatapa auttaa hallitsemaan palvelua kokonaisuutena. (Miettinen & Raulo & Ruuska 2011, 13 - 14; Pikala & Ahola & Katajarinne & Parkkola 2014, 22.)

Palvelumuotoilulla pyritään parantamaan palvelua ja vastaamaan entistä paremmin palvelun todellisten käyttäjien tarpeisiin. Palvelumuotoilu on luonteeltaan myös jatkuvaa. Kun palvelut on muotoiltu ja otettu käyttöön, niiden toimivuutta arvioidaan ja kehitetään edelleen. (Tuulaniemi 2013, 58; Sivistystoimen työkalupakki palvelumuotoiluun, 5.)

3.4 Yhteenveto

Tietoperustan eri osioissa esiintyy samoja teemoja painottuen eri tavoin. Esimerkiksi osallisuus ja dialogisuus kulkevat läpi tietoperustan kaikkien osa-alueiden: kasvatussuuntauksissa, ennaltaehkäisevässä ammatillisessa nuorisotyössä sekä palveluiden tuotteistamisessa ja palvelumuotoilussa. Jokaiseen osa-alueeseen liittyy myös ammatillinen työote.

Vapaa-aikatoimen arvoissa ja toiminnassa ominaisuudet näkyvät muun muassa henkilökunnan halulla kehittää toimintaa ja omaa ammatillisuutta. Ammattipätevyys tuomien tutkintojen lisäksi henkilökunta kouluttautuu aktiivisesti ajankohtaisien tee-

mojen ja tarpeiden mukaisesti. Esimerkiksi vuosittaiset Nuorisotyöpäivät / Allianssiristeily ovat säännöllisiä ammattikoulutuksia. Lisäksi henkilökunta on osallistunut yhdessä yhteisöpedagogin (ylempi AMK) opintoihin avoimen AMK:n opiskelijoina, joihin liittyen on aloitettu palveluiden muotoilu ja tuotteistaminen kuluneen lukuvuoden aikana.

Henkilökunta, johon myös itse lukeudun, on käyttänyt palvelumuotoilun eri työkaluja, kuten persoona- ja palvelupolkutyökaluja. Niiden käytön tuloksena syntyivät auki kirjoitetut ja valmiiksi luonnostellut palvelupolku, sen kosketuspisteet ja ikäryhmät, yhteistyötahot ja palvelut sekä Service Blueprint. Tuloksista on nähtävissä samoja toistuvia teemoja, kuten osallisuus, pedagogiikka ja ammatillisuus. (Tamminen & Vinterbäck 2016.) Tämä työskentely palvelumuotoilun parissa toimii pohjana opinnäytetyöni toimintatutkimukselle.

Osallisuus ja dialogisuus ovat läsnä vapaa-aikatoimen työn ja palveluiden arjessa. Nostan yksittäisenä esimerkkinä Auran kunnan nuorten vaikuttajaryhmän toiminnan organisoinnin ja tukemisen. Vaikuttajaryhmä edustaa kunnassa Nuorisolain kahdeksannen pykälän mukaista toimintaa eli nuorten osallistumista ja kuulemista (Nuorisolaki, 8§). Osallistuminen ja osallistaminen sekä vuorovaikutus nuorten ja vapaa-aikatoimen työntekijöiden tai muiden toimielinten ja toimijoiden kesken ei kuitenkaan rajoitu pelkästään vaikuttajaryhmän toimintaan. Jokaisella toimintaan osaa ottavalla palveluiden käyttäjällä on osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet toimintaan – jo arkisista asioista lähtien.

Tietoperustan, ja aiemman palvelumuotoilun tuloksien, teemasto tulee esiintymään vahvasti myös opinnäytetyöni tutkimus- ja kehitysmenetelmissä, jotka olen pyrkinyt valikoimaan vapaa-aikatoimen arvopohjaa ja toimintaa kunnioittaen sekä edistäen. Merkityksellistä on, että menetelmät soveltuvat tukemaan kehitystyötä. Opinnäytetyöni omaa myös kokonaisuutena piirteitä palvelumuotoilusta, sillä se on palvelujen käyttäjien osallistamista kehitystyöhön.

4 TUTKIMUS- JA KEHITYSMENETELMÄT

Toimintatutkimukselle, kehitysmenetelmälle johon opinnäytetyöni rakentuu, tyypillisiä tutkimusmenetelmiä ovat kyselyt, haastattelut, ryhmäkeskustelut, aivoriihityöskentely ja havainnointi. Tutkimustyypille on ominaista, että menetelmät ovat osallistavia. Osallistavilla menetelmillä on mahdollista saada osallistettavilta henkilöiltä ammattitaitoon, hiljaiseen tietoon ja kokemukseen perustuvaa aineistoa, joka voi olennaisesti hyödyttää kehittämistyötä. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 37, 61; Kuula 2006.)

Toimintatutkimukseen valikoidut tutkimusmenetelmät eli aineistonkeruuseen käyttämäni menetelmät ovat kysely, haastattelu ja Tulevaisuusverstas. Kyseiset tutkimusmenetelmät valitsin kehitystyöhöni, koska menetelmille on ominaista myös tutkittavien, tässä tapauksessa henkilöiden, joilta kerätään tutkimusaineistoa, ja tutkijan, eli minun opinnäytetyön laatijana, välinen aktiivinen rooli muutoksessa, kehitystyössä, sekä yhteistyö (Ojasalo ym. 2015, 58). Ominaisuudet ovat keskiössä yhteisöpedagogiikassa eli sen lisäksi, että ne soveltuvat selvittämään asiakas- ja yhteistyötahojen ja ammattihenkilöiden näkökulmia aihealueesta, ne ovat linjassa myös opiskeltavan ammatin suhteen.

Kyselyjä laadin kaksi, joista toinen on suunnattu lapsille ja nuorille, ja toinen aikuisväestölle, joka koostuu lasten ja nuorten huoltajista sekä paikallisista yhdistystoimijoista ja yksityishenkilöistä. Toteutan kyselyt kyselytutkimustyökalu Webropolilla, haastattelut kirjallisessa muodossa kysymysrungon mukaisesti ja Tulevaisuusverstaan, joka sisältää piirteitä aivoriihityöskentelystä, kunnan Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston ammattihenkilöstölle verkoston kokoontumisessa.

Edellä mainittujen menetelmien lisäksi käytän palvelumuotoilun kehitysmenetelmiä palvelujen tuotteistamiseksi. Palvelumuotoilun kehitysmenetelmille ominaista on asiakaslähtöinen näkökulma (mt. 71), joten menetelmä tukee hyvin opinnäytetyön tavoitteita sekä teemoja. Käytän työkaluna Service Blueprintiä.

4.1 Webropol -kyselyt

Kyselyn toteutustavaksi valitsin sähköisesti verkossa toimivan Webropol -kyselytutkimustyökalun. Toimintatutkimusta tukevat kyselyt, joiden kohderyhminä ovat lapset ja nuoret sekä heidän huoltajansa, paikalliset yhdistystoimijat ja yksityishenkilöt, kuntalaiset, on tarkoitus toteuttaa kattavasti ja tavoittaa mahdollisimman monia vastaajia. Internetin välityksellä kyselyjä pystyy jakamaan kunnan verkkosivujen ja vapaa-aikatoimen palveluihin liittyvien sosiaalisen median kanavien kautta.

Sähköisestä työkalusta pystyy tulostamaan kyselyn myös paperiseen muotoon, joten henkilöt, jotka eivät voi vastata kyselyyn sähköisesti, voivat antaa vastaukset manuaalisesti. Sähköisten kyselyjen toteuttaminen vapaa-aikatoimen palveluista kunnan omalla Webropol -lisenssillä mahdollistaa lisäksi tuloksien sähköisen arkistoinnin myöhempää käyttöä varten, jolloin esimerkiksi tuloksien vertaaminen jatkossa toteutettaviin vastaaviin kyselytuloksiin on mahdollista ja teknisesti sujuvampaa.

Kyselyjen sisällöt koostuvat vapaa-aikatoimen palveluiden nykytilan arvioinnista sekä kehitystoiveista ja -tarpeista. Kyselyn toteutuksella haluan osallistaa asiakkaita, saavuttaa määrällistä vaikuttavuutta ja tuoda asiakaslähtöistä näkökulmaa palvelujen kehittämiseen. Osallistamisella haluan aktivoida asiakkaita kertomaan oman näkemysensä palveluista ja saada heidät osallistumaan palvelujen kehitystyöhön. Tilaaja toivoo asiakkaiden osallistamista demokraattisin keinoin palvelujen sisältöjen ja määrällisen tarjonnan kehittämiseksi asiakkaiden tarpeita vastaaviksi.

Ensimmäinen kysely on suunnattu lapsille ja nuorille eli palvelujen käyttäjä- / kohderyhmälle. Vastaajaryhmäksi on rajattu auralaiset peruskouluikäiset lapset ja nuoret sekä 2. asteen ja lukion alaikäiset nuoret. Kyselyä ei kuitenkaan teetetä peruskoulun 1. ja 2. vuosiluokkien ikäryhmän lapsilla, koska lasten luku- ja kirjoitustaidot eivät vastaa ikäryhmän kaikkien yksilöiden osalta kyselyn tekstin sisällöllistä vaatimustasoa. Yhteistyössä tilaajan kanssa päädyttiin rajaamaan ikäryhmä toimintatutkimuksen ulkopuolelle kokonaan eli en laatinut ikäryhmän osaamistasolle soveltuvaa erillistä kyselyä.

Kyselyn keskeisimpänä tutkimuskohteena on Kulttuurisen Nuorisokahvila Cafescon aukioloajat, toiminnan sisältö ja eri ikäryhmien tarpeet. Nuorisokahvilan toiminta on vapaa-aikatoimen palvelutarjonnan merkittävin yksittäinen ilmentymä ja näyttäytyy siksi laajasti kyselyssä. Kyselyssä kartoitetaan tyytyväisyyttä ja kehitystarpeita myös tehtäväalueen muiden vapaa-aika-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden suhteen.

Lapsille ja nuorille suunnatut kysymykset on pyritty laatimaan käytännönläheisesti kuvaamaan eri palveluja. Kysymysten laadinnassa ja määrässä on pyritty huomioimaan vastaajien ikätaso. Nuoremmille lapsille kysely on varttuneempia nuoria suppeampi. Varttuneemmilta ja palveluja enemmän käyttäviltä ikäryhmiltä pyritään saamaan yksityiskohtaisempia vastauksia. Nuorempien osalta kyselyssä kartoitetaan lähinnä sitä, mikä on heidän vapaa-aikatoimen palvelutarpeensa yleisellä tasolla. Kysely kokonaisuudessaan on opinnäytetyön liitteenä (**liite 1**).

Kattavan vastaajamäärän saavuttamiseksi suunnittelin kyselyyn vastaamisen teetetäväksi Kulttuurisen Nuorisokahvila Cafescon tiloissa järjestettävillä luokkavierailuilla. Kutsun peruskoululuokat 3. - 9. vierailulle, jonka tarkoitus on kyselyyn vastaamisen lisäksi tarjota tutustumiskäynti nuorisokahvilaan, tilaan ja henkilökuntaa, sekä mahdollistaa koulupäivän monipuolistuminen ja edistää koulutoimen ja vapaa-aikatoimen yhteistyötä. Vierailujen ajankohta suunniteltiin toteutettavaksi Auran Yhtenäiskoulun apulaisrehtorin kanssa kahden viimeisen kouluviikon ajalle, jolloin koulutyö häiriintyy mahdollisimman vähän, koska suurin osa opinnoista on jo suoritettu (Pudas 2016).

Toinen kysely on suunnattu lasten ja nuorten huoltajille sekä paikallisille yhdistystoimijoille ja yksityishenkilöille, täysi-ikäisille kuntalaisille, jotka haluavat osallistua vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palvelujen kehitystyöhön. Tilaajan toiveesta ja tarpeista johtuen kyselyn kohderyhmä on monitahoinen. Myös tämä kysely jakautuu eri osioihin: huoltajille suunnattuun sekä yhdistystoimijoille ja yksityishenkilöille suunnattuun osioon. Huoltajille suunnattu osio on toista osiota laajempi. Kyselyn laajemmassa osiossa pyritään kartoittamaan erityisesti huoltajien näkökulmaa vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palvelujen määrästä, sisällöistä ja laadusta.

Aikuisille suunnatun kyselyn molemmissa osuuksissa näkyvät opinnäytetyön teemat, kuten nuorisotyön ammatillisuus ja ennaltaehkäisevän työn näkökulma. Osallisuus

ilmenee konkreettisimmin palvelujen määrään ja sisältöön liittyvien kysymysten kautta. Kyselyssä on lasten ja nuorten kyselyä enemmän avoimien vastausten kysymyksiä. Vastaajia haastetaan pohtimaan myös palvelujen ja niissä ilmenevien ominaisuuksien, kuten ammatillisuuden, merkityksiä ja vaikutuksia. Kysely on opinnäytetyön liitteenä (**liite 2**).

Lasten ja nuorten kyselyyn ja aikuisille suunnatun kyselyn huoltajien osioon laadin myös kysymyksiä, joilla pyrin vertailemaan, poikkeavatko vastaajaryhmien, lasten ja nuorten sekä huoltajien, näkemykset palvelutarpeista toisistaan. Tilaaja pitää olennaisena pyrkimystä vastata sekä lasten ja nuorten että huoltajien näkemyksiin ja tarpeisiin palveluista. Vertailulla on mahdollista saada tietoa, vastaavatko palvelut nykyisellään riittävästi molempien osapuolten tarpeita ja näkemyksiä tai mihin suuntaan palveluja, määrällisesti ja sisällöllisesti, on tarvetta kehittää.

Paikallisille yhdistystoimijoille ja yksityishenkilöille sekä huoltajille tarjoan kyselyssä mahdollisuuden tuoda esiin halukkuutensa osallistua vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palveluihin vapaaehtoisena aikuisena toimijana. Kyselyssä on myös mahdollista halutessaan kertoa, onko itsellä osaamista esimerkiksi työn tai harrastusten johdosta, jota haluaisi hyödyntää vapaaehtoistoiminnassa. Vapaaehtoisten määrä toiminnassa on laskenut huomattavasti viime vuosien aikana ja tilaaja kokee tarpeelliseksi kartoittaa toimijoiden ja kuntalaisten halukkuutta ja mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoistoimintaan.

Kyselyjen kysymyksiä ei ole määritelty pakollisesti vastattaviksi lukuun ottamatta kysymyksiä, jotka liittyvät vastaajan ikäryhmään tai rooliin. Toimintatavalla pyrin ennaltaehkäisemään vääristävät vastaukset. Vääristäviä vastauksia ovat esimerkiksi sellaiset, jotka annetaan harkitsematta, ymmärtämättä kysymystä tai vastaaja ei pysty kokemukseensa perustuen arvioimaan tai muutoin antamaan vastausta kysymykseen.

4.2 Asiantuntijahaastattelut

Asiantuntijahaastattelut toteutan kirjallisesti strukturoituina teemahaastatteluina, joiden teemoittain kootut kysymykset on laadittu ennalta. Haastattelujen kirjallisesta

toteutuksesta huolimatta kyseessä ei ole kysely, koska vastausvaihtoehtoja ei ole ennalta määritelty, vaan haastateltavat vastaavat avoimin vastauksin. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 106 - 109.)

Haastateltavat asiantuntijat ovat Psykologian maisteri, työterveyspsykologi, Hanna Herno, Psykologian maisteri ja tohtoriopiskelija, koulupsykologi, Eeva-Leena Kataja ja Valtiotieteiden tohtori, tutkimusprofessori, Tommi Hoikkala. Olen pyytänyt heiltä asiantuntijuuteen perustuvia haastatteluja, koska he edustavat opinnäytetyöni eri aihealueiden asiantuntijuuksia: Herno ja Kataja laaja-alaisesti ammatillisten ja ennaltaehkäisevien eri hyvinvointipalvelujen ja Hoikkala erityisesti nuorisotyön palvelujen merkityksestä ja vaikutuksista lasten ja nuorten kasvuun ja hyvinvointiin. Kataja edustaa lisäksi paikallistason asiantuntemusta, sillä hän työskentelee koulupsykologina Auran kunnassa.

Haastattelun teemat ovat:

Nuorisotyö – sen merkitys ja vaikutukset

Hankeyhteistyö – vaikutuksia ja palveluja?

Laadukas kohtaaminen – työyhteisö ja sen hyvinvointi

Kysymykset ovat kaikille asiantuntijoille samat, joten he voivat ilmaista ammatillisen näkemyksensä halutessaan myös niihin aihealueisiin, joita eivät ammatissaan pääasiallisesti edusta, mutta joihin heillä saattaa silti olla asiantuntijuutta. Haastattelu-runko on opinnäytetyön liitteenä (**liite 3**).

4.3 Tulevaisuusverstas

Tulevaisuusverstas on ongelmanratkaisumenetelmä, joka aktivoi tasavertaisesti yhteisön pohtimaan aiheena olevaa ongelmaa ja työstämään sitä yhdessä. Menetelmä tarjoaa aidot vaikuttamismahdollisuudet jokaiselle osallistujalle. Tulevaisuusverstaassa ovat läsnä menneisyys ja tulevaisuus, joka näkyy menetelmän toteutustavassa ongelmavaiheen toteutamisella ja siihen ratkaisujen ideoimisella. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 153.)

Menetelmä soveltuu yhteisöllisen toteutustavan ja demokraattisen luonteensa vuoksi opinnäytetyön ongelmanratkaisun, vapaa-aikatoimen lapsi- ja nuorisotyön palveluiden kehittämisen, työkaluksi. Lisäksi se orientoi katsomaan tulevaan eli löytämään ratkaisuja todettuihin ongelmiin sen sijaan, että todetaan ongelmat pyrkimättä ratkaisemaan tilannetta.

Tulevaisuusverstaaseen osallistuvat Auran kunnan paikallisen Nuorten palvelu- ja ohjausverkoston henkilöstö, johon lukeutuu edustajia vapaa-aika-, koulu- ja sosiaali-toimista sekä seurakunnan nuorisotyöstä. Auran kunta on osallisena alueellisessa, kuntayhteistyönä toteutuvassa, Nuorten palvelu- ja ohjausverkostossa, jonka kokoonpanoon lukeutuvat myös nuorisolain määrittelemät muut verkoston edustajat. Tulevaisuusverstaas toteutetaan kuitenkin edellä kuvatulla paikallistason kokoonpanolla.

Tulevaisuusverstaan tuottamalla aineistolla pyrin saamaan laaja-alaista ja moniammatillista näkökulmaa vapaa-aikatoimen palveluiden tarkasteluun ja kehittämiseen sekä löytämään ratkaisuja ongelmiin, joita mahdollisesti todetaan. Lisäksi pyrin lisäämään yhteistyötä verkostossa toimivien eri hallintokuntien edustajien ja toimijoiden kanssa. Aihetta lähestytään menetelmälle tyypillisellä tavalla, ongelmakeskeisesti, kysymyksellä ”Mitä Auran vapaa-aikatoimen nuorisotyöstä uupuu, mikä on ongelma?” Ongelmaa käsitellään ratkaisukeskeisesti menetelmän ideointivaiheessa, jossa pohditaan, mitä muutoksia tai toimenpiteitä tarvitaan. Tulevaisuusverstaan vaiherun-ko on opinnäytetyön liitteenä (**liite 4**).

4.4 Palvelumuotoilun työkalut

Palvelumuotoilulla pyrin osaltaan kehittämään vapaa-aikatoimen lapsi- ja nuorisotyön palveluja. Palvelumuotoilu menetelmänä ja sen tarjoamat työkalut soveltuvat kehitystehtävään, koska niille ominaista on tuottaa palvelujen parempaa toimivuutta, taloudellisuutta ja kestävyyttä (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 38, 71). Näitä kaikkia osa-alueita opinnäytetyön toimintatutkimuksella tavoitellaan.

Palvelumuotoiluun liittyvistä työkaluista hyödynnän persoona-, palvelupolku- ja Service Blueprint -työkaluja. Persoonatyökalulla määritellään suunnitellun palvelun käyttäjäryhmä ja eläydytään käyttäjän rooliin. Työkalu toimii pohjana edellä mainituille muille työkaluille. Palvelupolulla kuvataan palvelukokemus visuaaliseen muotoon käyttäjän näkökulmasta. Työkalussa käytetään kosketuspisteiksi nimettyjä elementtejä, joihin kirjataan palvelun käyttäjän vuorovaikutus palvelun tuottajaan. Service Blueprint on palvelupolkua laajempi kuvaus palvelun kosketuspisteistä, sillä siihen määritellään käyttäjän palvelusta kokemien kosketuspisteiden lisäksi palveluntuottajan jokainen kosketuspiste palveluprosessissa. Service Blueprint on palveluprosessin kuvaus, jonka käytöllä voidaan tuottaa palvelusuunnitelma. (Ojasalo ym. 2015, 178; Sivistystoimen työkalupakki palvelumuotoiluun 2013, 31, 33, 35)

Palvelumuotoilulla pyrin lisäksi parantamaan palvelujen tunnettavuutta, niin asiakkaille kuin kunnan päättävälle viranhaltijoille ja luottamushenkilöille. Palvelujen mallintaminen, tuotteistaminen ja saattaminen helposti ja nopeasti ymmärrettävään muotoon parantaa ja helpottaa lisäksi niiden markkinointia, tavoitettavuutta sekä perusteita rahoitukselle tai muulle resurssille. Palvelumuotoilu tukee hyvin vapaa-aikatoimessa suunnitteilla olevia kehittämishankkeita ja yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa. Valmiiksi tuotteistetut palvelut toimivat hyvin myös osana uusien työntekijöiden ja lyhytaikaisempienkin sijaisten ja harjoittelijoiden perehdytyksenä palvelutarjontaan ja työyhteisön toimintatapoihin. (mt. 47.)

Vapaa-aikatoimen henkilöstö on jo aiemmin kehittänyt persoona- ja palvelupolkutyökaluilla toimintaa ja hyödynnän opinnäytetyössäni ennalta laadittua pohjatyötä (Tamminen & Vinterbäck 2016). Palvelujen tuotteistamiseksi käytän Service Blueprint -työkalua. Opinnäytetyön kehitystyöllä tuotteistaviksi palveluiksi on tilaajan kanssa valittu vapaa-aikatoimen ammatillinen nuorisotyö, pedagogiikka ja kohtaamiskulttuuri. Tuotteistavissa palveluissa tai niiden ominaisuuksissa ovat läsnä opinnäytetyön tietoperustan teemasto – nuorisotyön ammatillinen toiminta ja pedagogiikka.

Aloitin tuotteistamisen vapaa-aikatoimen ammatillisen nuorisotyön avaamisella Soanjärven (2011) määritelmien mukaisesti. Sen pohjalta järjestän työyhteisömme jäsenille koulutustilaisuuden, jossa perehdymme yhdessä osallistuen avaamaan yksikkömme ammatillisen nuorisotyön pedagogiikan ja kohtaamisen ilmentymistä.

Suunnittelen ja toteutan koulutustilaisuuden Humanistisen ammattikorkeakoulun valmennuspedagogiikan tietoperustan pohjalta.

5 TULOKSET JA ANALYSOINTI

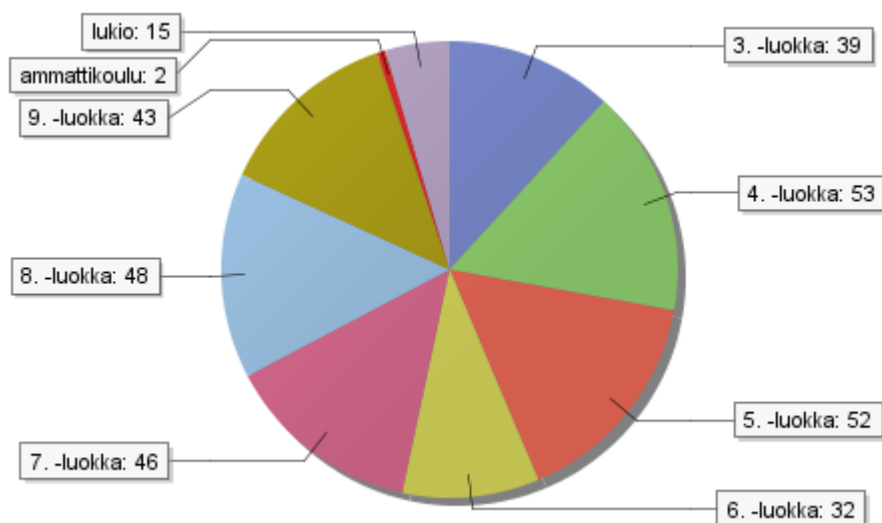
Tutkimus- ja kehitysmenetelmillä kerätyt aineistot analysoidaan ja tulkitaan tuloksien näkyviin saattamiseksi. Analyysimenetelmänä käytän laadullisen, kvalitatiivisen, tutkimuksen sisällönanalyysia, joka on tyypillinen analyysimenetelmä ihmislähtöisesti, osallistamalla, tuotetussa aineistossa. Laadullinen sisällönanalyysi on systemaattinen aineiston analyysimenetelmä, jonka avulla voidaan kuvata, järjestää ja tiivistää aineistoa sanallisesti. (Vilkkä 2015, 163; Kylmä & Juvakka 2007, 17, 20, 22 - 23.)

Analyysimenetelmään voidaan tarvittaessa yhdistää myös määrällisen, kvantitatiivisen, aineiston sisällönanalyysin menetelmää yhdistelmän, triangulaation, tukiessa tutkimuksen tavoitteita (mt. 17; Tuomi & Sarajärvi 2012, 143). Triangulaatioksi kutsutaan analyysimenetelmien yhdistämisen lisäksi myös tutkimusmenetelmien yhtäaikaista käyttöä, jotka opinnäytetyössäni ovat haastattelu, kysely ja Tulevaisuusversitas. Triangulaatiolla voidaan lisätä tutkimuksen validiteettia, luotettavuutta, lähestymällä tutkittavaa asiaa useammasta näkökulmasta eri menetelmin. (mt. 142; Kananen 2011, 124 - 125.) Opinnäytetyöni luotettavuutta lisää myös eri vastaajien ja vastaajaryhmien osallistuminen aineiston tuotantoon.

Toimintatutkimuksessa kyselyillä keräämäni aineisto on luonteeltaan määrällistä. Vastauksia kertyi kaikkiaan 402. Analysoin aineistoa osin määrällisin keinoin lukuina (Alasuutari 2011, 27). Aineiston käsittelemiseksi pääosin laadullisen sisällönanalyysin vaiheiden, pelkistämisen ja johtopäätösten, mukaisesti (mt. 29 - 30, 38), rajaan aineistot analysoitavaksi opinnäytetyössäni seuraavasti:

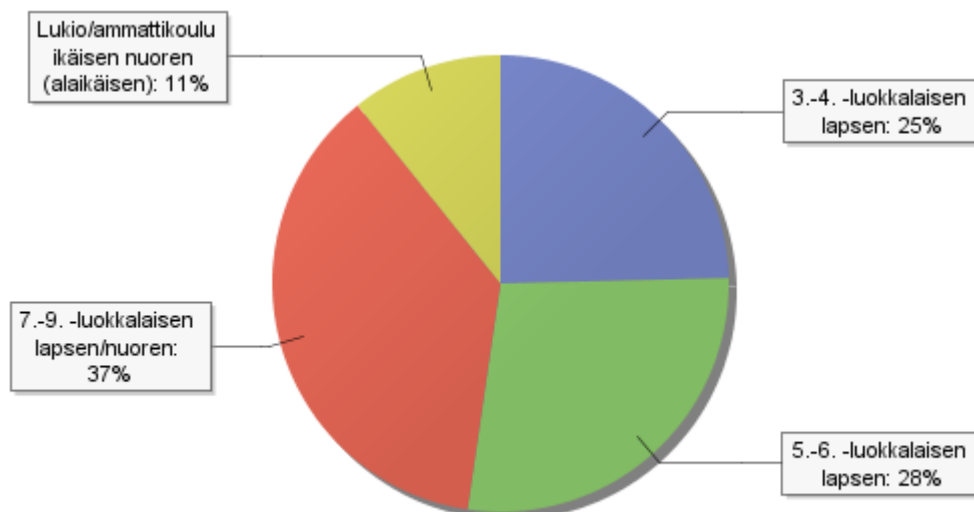
- a) Lasten ja nuorten kyselyn aineiston kokonaistuloksien osalta.
- b) Huoltajien sekä yhdistystoimijoiden ja yksityishenkilöiden kyselyn aineiston yhteiset valintakysymykset kokonaistuloksina ja avoimien vastausten osalta eriteltyinä vastaajaryhmistä.

Kyselyjen vastaajaryhminä olivat lapset ja nuoret, lasten ja nuorten huoltajat sekä paikalliset yhdistystoimijat ja yksityishenkilöt. Lasten ja nuorten kyselyn vastaajien kokonaismäärä on 330, jonka vastaajaryhmät jakautuvat kuvaajan 1 mukaisesti.

Kuvaaja 1. Lasten ja nuorten kyselyn vastaajaryhmien osuudet kokonaismäärästä.

Huoltajan roolissa vastanneiden määrä on 44 ja yhdistystoimijoiden ja yksityishenkilöiden määrä 28 vastaajaa. Ensiksi mainittujen jakautuminen huollettavien ikäluokan mukaan on nähtävissä kuvaajasta 2. Kyselyt olivat vastattavissa, lasten ja nuorten kyselyyn vastaamiseksi sovittujen vierailujen lisäksi, Auran kunnan verkkosivujen, vapaa-aikatoimen sosiaalisen median kanavien sekä Auran koulutoimen Wilma -hallinto-ohjelmalla välitetyn tiedotteen kautta. Aikuisille vastaajille suunnattu kysely lähetettiin lisäksi paikallisten yhdistysten edustajille sähköpostitse ja lasten ja nuorten kysely läheisen lukion auralaisille opiskelijoille kyseisen oppilaitoksen Wilma -hallinto-ohjelman välityksellä. Kyselyt olivat vastattavissa kahden viikon ajan.

Kuvaaja 2. Huoltajana vastanneiden huollettavien ikäjakauma.

Asiantuntijahaastattelujen aineistoa tuottivat kaikki kolme pyytämääni asiantuntijaa, vastaten jokaiseen esitettyyn kysymykseen. **Tulevaisuusverstaan** työskentelyyn ja aineistontuotantoon osallistuivat paikallisen Nuorten palvelu- ja ohjausverkoston jäsenistä lisäksi sosiaaliohjaaja (Auran sosiaalitoimi), terveydenhoitaja (Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymän terveyden edistäminen), nuorisotyönohjaaja (Auran seurakunta), apulaisrehtori (Auran koulutoimi) ja etsivä nuorisotyöntekijä (Auran ja Pöytyän vapaa-aikatoimet) sekä verkoston toimintaan työharjoittelijana tutustumassa ollut yhteisöpedagogi (AMK) -opiskelija (Auran vapaa-aikatoimi).

5.1 Tuloksien analysointi

Luokittelen käytettyjen tutkimus- ja kehitysmenetelmän tuottamat tulokset, opinnäytetyön toimintatutkimuksella kerätyn aineiston, teemoitellen. Teemoittelu tapahtuu aineiston ryhmittelyllä aihepiirien mukaan (Saaranen-Kauppinen & Puusniikka 2006; Tuomi & Sarajärvi 2012, 93). Toimintatavalla rakennan teemaryhmät, jotka ovat ennaltaehkäisevä ammatillinen nuorisotyö, Kulttuurinen Nuorisokahvila Cafesco ja muut vapaa-aika-, nuoriso- ja liikuntapalvelut.

Teemat tukevat toimintatutkimuksen tavoitteita: osa-alueiden palvelutarpeiden kartoittamista ja kehitystarpeita. Tuloksia esitellään teemaryhmissä kuvaajina, taulukoina sekä sanallisesti avattuina – analysoituina tiivistelminä.

Auran vapaa-aikatoimen palveluihin lukeutumattomat, kuten kunnan muihin toimintoihin liittyvät palautteet tai viittaukset on rajattu opinnäytetyöstä aihealueeseen lukeutumattomana aineistona. Lapsille ja nuorille suunnatun kyselyn aineistosta on hylätty osa-alueet, joiden katsoimme tilaajan kanssa olevan opinnäytetyön tavoitteiden tai aihealueen suhteen tarpeettomia tai joihin enemmistö vastaajista ei ole osannut vastata tai ilmaista näkemystään.

Tarpeettomana aineistona hylättiin lasten ja nuorten oma arvio nuorisokahvilan toimintaan osallistumista. Totesimme tilaajan kanssa arvioinnin olevan vastaajille liian haasteellinen, sillä enemmistö ei kyennyt arvioimaan osallistumisaktiivisuuttaan. Hylkäsimme myös tuloksen kysymyksestä, jolla kartoitettiin tyytyväisyyttä nuorisokahvilan aukioloaikojen nykyiseen määrään. Enemmistö vastaajista ei osannut arvioida tyytyväisyyttään. Vastaajaryhmän näkemys aukioloaikojen määrän tarpeellisuudesta ilmenee kuitenkin kysymyksen tuloksesta, jossa vastaajat valitsivat kuinka usein toimintaa tulisi järjestää.

5.2 Ennaltaehkäisevä ammatillinen nuorisotyö – merkitys ja vaikutukset

Aloitin teeman tuloksien käsittelyn **asiantuntijahaastatteluiden tiivistelmällä**. Tiivistelmä on laadittu Hernon, Hoikkalan ja Katajan (2016) antamien vastausten pohjalta. Suoriin lainauksiin olen merkinnyt vastaajan sekä hänen edustamansa organisaation.

Ammatillinen nuorisotyö on monitahoista, kasvun ammattilaisten toteuttamaa, lasten ja nuorten parissa tehtävää työtä, jossa jokainen nähdään kokonaisena holistisena yksilönä, mutta myös ryhmän jäsenenä. Ryhmätaju on ammatillisen nuorisotyön toteuttajien, nuorisotyöntekijöiden, ydinosaamisaluetta. Ammatillisen nuorisotyön merkitys on keskeinen, muiden kasvun ammattilaisten toteuttaman työn rinnalla, lasten ja

nuorten kasvu- ja integroitumisprosessissa – paikallisesti toteutettuna lasten ja nuorten vapaa-ajalla perustuen vapaaehtoiseen osallistumiseen.

Nuorisotyö hallitsee yksilöulottuvuuden, mutta nuorisotyöntekijöiden ryhmätaju on sen ydinsaamista.

- Nuorisotutkimusverkoston tutkimusprofessori, Tommi Hoikkala 2016.

Ammatillinen nuorisotyö tarjoaa neutraalin maaperän kokoontua turvallisesti aikuisen ohjauksessa. Lasten ja nuorten kohtaaminen paikallisessa nuorisotyössä on ainutlaatuinen mahdollisuus tunnistaa heillä olevia voimavaroja, mutta myös riskitekijöitä, yksilö- ja ryhmätasolla sekä pyrkiä vaikuttamaan niihin. Yhteiskunnan perhemallit ovat murentuneet ja pirstaloituvat edelleen, jolloin nuori voi jäädä ilman luontaista aikuistukiverkkoa, jota ammatillinen nuorisotyö pystyy leimaamattomasti lapsen ja nuoren arjessa täydentämään.

Kiireettömällä ja läsnä olevalla kasvun ammattilaisella, nuorten kohtaamispaikassa, pystytään luomaan hyvät edellytykset nuoren luottamuksen syntyyn aikuista/aikuisia kohtaan, joka on nuorisotyön perusta. Luottamus mahdollistaa aidon dialogin nuorten ja aikuisten välillä ja siihen tarvitaan pitkäjänteistä sitoutumista, aikaa ja kärsivällisyyttä.

Edellä kuvatun eli laadukkaan ammatillisen nuorisotyön mahdollistajina jokaisen asiantuntijan näkemyksen perusteella ovat riittävät resurssit, ammattilaisen motivaatio omaan työhön ja hyvinvoiva ammattimaisesti koordinoitu työyhteisö, johon halutaan kuulua. Resursseilla tarkoitetaan tekijöitä, mutta myös palveluita, niiden määrää, näkyvyyttä ja tavoitettavuutta.

Hyvinvoivaan työyhteisöön halutaan ja jaksetaan kuulua, mikä mahdollistaa toiminnan pitkäjänteisyyden.

- Attendo Terveyspalvelut Oy Loimaan seudun työterveyshuollon työterveyspsykologi, Hanna Herno 2016.

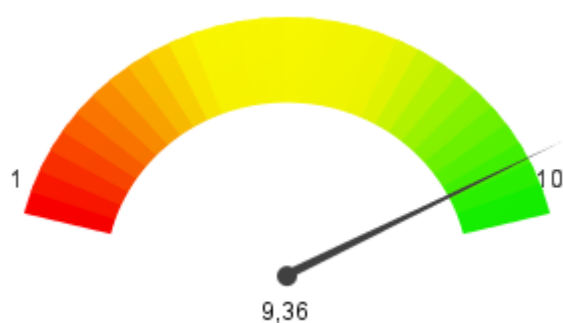
Haastateltavat korostivat yksimielisesti, että ammatillisen nuorisotyön laatu ja määrä vaikuttavat talouteen: Ennaltaehkäisevän nuorten parissa tehtävän, kuten laadukkaan nuorisotyön, vaikutus talouden kehitykseen on positiivinen. Määrärahojen li-

sääminen ja suuntaaminen ennaltaehkäisevään työhön vähentää erityispalvelujen, kuten erikoissairaanhoidon ja syrjäytyneiden parissa tehtävän korjaavan työn, määrää. Vastaavasti määrärahojen leikkaaminen ennaltaehkäisevästä työstä lisää edellä mainittujen erityispalvelujen tarvitsijoiden määrää, joka vaikuttaa talouden kehitykseen negatiivisesti.

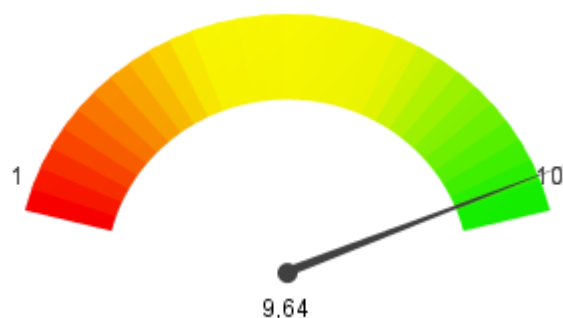
Ammatillinen nuorisotyö on keskeinen osa paikallista, nuorten parissa toteutettavaa ennaltaehkäisevää sosiaali- ja terveydenhuoltotyötä.

- Auran Yhtenäiskoulun koulupsykologi, Eeva-Leena Kataja

Aikuisille suunnatusta kyselystä ilmeni nuorisotyön ammatillisuuden ja ennaltaehkäisevän työotteen olevan arvostettuja ja toivottuja ominaisuuksia paikalliselle nuorisotyön toteutukselle myös tulevaisuudessa. Nuorisotyön ammatillisuus arvotettiin 9,5 / 10 ja ennaltaehkäisevä työote 9,8 / 10 tärkeäksi asteikolla 1 - 10, jossa 10 kuvasti erittäin tärkeää. Vastaajia molempiin kysymyksiin oli 72. Huoltajien näkemykset, edellä esitetyssä järjestyksessä, ovat kuvaajissa 3 ja 4. Molempien kysymysten vastaajamäärät ovat 44. Yhdistystoimijat ja yksityishenkilöt arvottivat ominaisuudet huoltajia tärkeämmiksi. Ero ei tosin ole merkittävä, vaan tulos on samansuuntainen.

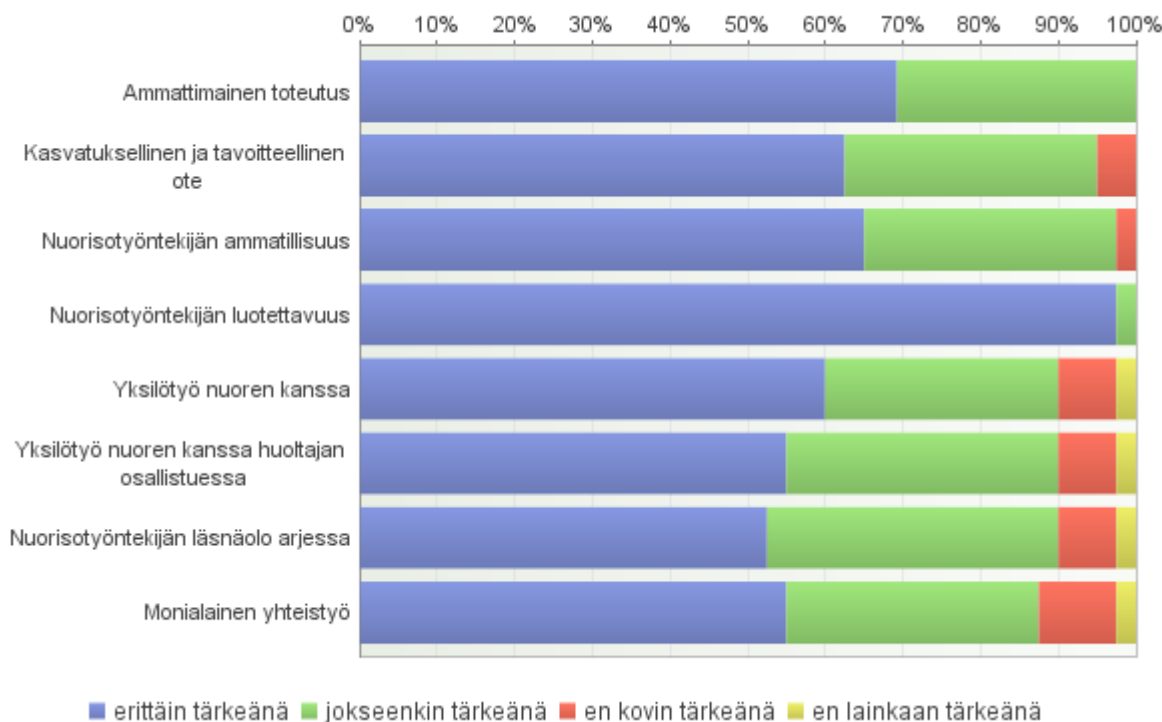

Kuvaaja 3. Huoltajien näkemys nuorisotyön ammatillisuuden tärkeydestä.

Kuvaaja 4. Huoltajien näkemys nuorisotyön ennaltaehkäisevän työtteen tärkeydestä.

Huoltajat arvottivat nuorisotyön ja nuorisotyöntekijän ominaisuuksia lisäksi yksityiskohtaisemmin. Kaikki arvioitavat ominaisuudet arvoettiin tärkeiksi vähintään 90%:n osuudella monialaista yhteistyötä lukuun ottamatta. Merkittävää on, että kaikki huoltajat pitivät nuorisotyön ammattimaista toteutusta ja nuorisotyöntekijän luotettavuutta yksimielisesti tärkeänä, josta jälkimmäistä lähes yksimielisesti erittäin tärkeänä. Arvioitavat ominaisuudet ja vastaajien näkemykset ilmenevät kuvaajasta 5. Kysymyksen vastaajamäärä on 40.

Kuvaaja 5. Huoltajien arviot nuorisotyön ja nuorisotyöntekijän ominaisuuksista.

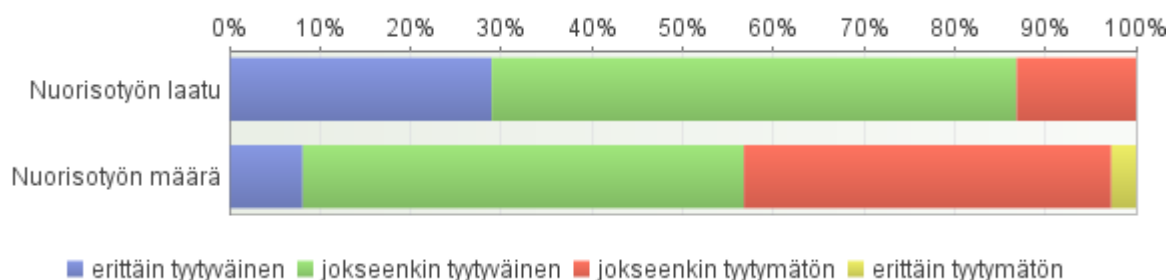
Kyselyn avoimista vastauksista nousevat esien esiin ammatillisen nuorisotyön vaikutukset kiusaamisen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn. Toiminnan koetaan olevan erityisesti nuorille merkityksellistä ohjaavuutensa ansiosta. Vastauksissa useasti esiintyvät konkreettiset esimerkit, joihin toiminnalla koetaan olevan estävää vaikutusta, ovat päihteiden käyttö, väkivaltaisuus ja rikollisuus.

Vastauksissa esiintyvät vahvasti näkemykset vapaa-aikatoimen tuottaman nuorisotyön vähentymisen seuraukset. Nuorten levottomuus ja häiriökäyttäytyminen ovat lisääntyneet paikkakunnalla. Näkemyksien konkretisoimiseksi lainaan kahden huoltajan antamia vastauksia:

Tällä hetkellä Auran nuoriso on ”tuuliajolla” Cafescon aukioloajat väheni jossain vaiheessa ja ongelmat lisääntyivät. Nuoriso alkoi viettää aikaansa omistuisissa paikoissa vailla valvojaa.

Ennenkaikeksi tärkeää on läsnäolo. Ongelmiakaan ei tarvitse olla, mutta kun on paikka missä aikaa viettää turvallisesti ja siellä on kohdattava aikuinen paikalla, on se jo isolla tavalla ongelmilta ehkäisevää. Nuorisotyö on tärkeää. Sen vaikutus näkyy sitten kun sitä ei ole ja tilanne alkaa paikkakunnalla näkyä.

Nykyistä vapaa-aikatoimen nuorisotyön palvelujen tilannetta havainnollistaa myös kysymyksen tulos, jossa huoltajia pyydettiin arvioimaan nuorisotyön laatua ja määrää. Vastaajista tyytyväisiä nuorisotyön laatuun on 87% eikä yksikään huoltajista ole laatuun erittäin tyytymätön. Nuorisotyön määrään osa huoltajista on erittäin tyytymätön ja tyytymättömiä kaikkiaan on 44% vastaajista. Prosenttimäärä kuvaa, että palvelujen määrässä koetaan huomattavia puutteita, vaikka enemmistö on vastannut olevansa määrään tyytyväinen. Molemmissa osa-alueissa, laadussa ja määrässä, on kuitenkin vastausten perusteella kehitettävää. Tulokset jakautuvat kuvaajan 6 mukaisesti. Kysymyksen vastaajamäärä on 42.

Kuvaaja 6. Tyytyväisyys vapaa-aikatoimen nuorisotyön laatuun ja määrään.

Tulevaisuusverstaan moniammatillinen työryhmä koki vapaa-aikatoimen nuorisotyön palvelujen suurimmaksi ongelmaksi riittämättömät työntekijäresurssit. Ongelmaksi listattiin lisäksi työntekijöiden pysyvyys ja vanhemmuuden tukeminen, jolle koettiin olevan enemmän kysyntää kuin tarjontaa. Ratkaisuksi viimeisenä mainittuun ryhmä toivoi vapaa-aikatoimen järjestävän yhteistyössä perhetyön kanssa säännöllisesti kokoontuvan vertaisryhmän murrosikäisten nuorten huoltajille sekä moniammatillisessa yhteistyössä toteutettavia aihealuetta käsitteleviä asiantuntijaluentoja.

Työntekijäresurssien osalta ryhmä koki olennaisimmaksi ratkaisuksi paikallisten luottamushenkilöiden tutustumisen nuorisotyön arkeen vapaaehtoisen aikuisen roolissa. Myös projektirahojen hakeminen ja aktiivinen työharjoittelupaikan tarjoaminen alan opiskelijoille sekä opiskelijatöiden, kuten opinnäytetöiden tilaaminen ajankohtaisiin ilmiöihin liittyen, koettiin tarpeelliseksi.

Luottamushenkilöiden osallistumisen vapaaehtoistoimintaan koetaan antavan mahdollisuuden nähdä työn käytännön tarpeet, kuten palveluihin osallistuvien lasten ja nuorten määrän ja heidän parissaan tehtävän työn määrän ja vaativuuden. Alan työharjoittelijoiden hyödyntäminen koetaan tarpeellisena erityisesti siksi, että lapsilla ja nuorilla on toiminnassa enemmän mahdollisuuksia aikuiskontaktiin. Toisaalta aiemmin mainittu työntekijöiden, aikuiskontaktien, pysyvyys koettiin ongelmaksi, joten työharjoittelijoiden koettiin tuovan ratkaisua vain pienelle, täydentävälle, osa-alueelle. Toimintatavalla ei pystytä saavuttamaan pysyvän ammattilaisen pitkäjänteistä kasvatustyötä ja luottamuksellisen suhteen muodostusta.

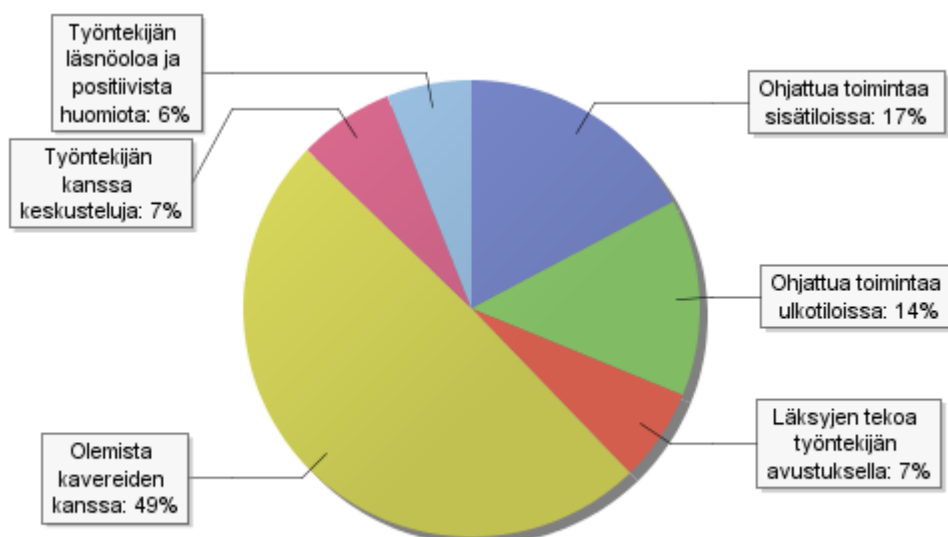
Palvelujen tuotteistamisella toteutettiin vapaa-aikatoimen ammatillisen nuorisotyön määrittelyn sekä työyhteisöämme osallistamalla edellä mainitun määrittelyn pedagogiikan ja kohtaamisen avaamisen. Ammatillisen nuorisotyön määritellyt osa-alueet muodostuvat valmennuspedagogiikkaan sisältyvän integratiivisen pedagogiikan mallin (Sirkkilä 2015, 11) mukaisesti käsitteistä, käytännöstä, säätelystä ja tarpeista (Nyman 2015, 26). Taulukon käsitteet koulutus, palkkaus, pedagogiikka ja kohtaaminen ovat Soanjärven (2011) ammatillisen nuorisotyön määrittelystä ja muut osa-alueet Auran vapaa-aikatoimen ammatillisen nuorisotyön sisällöistä määriteltynä. Taulukko on opinnäytetyön liitteenä (**liite 5**).

Pedagogiikkaa ja kohtaamista avattiin vapaa-aikatoimen työyhteisön jäsenten kanssa suunnitelman ja toteutuksen (Vinterbäck 2016, 12 - 13, 18 - 22) mukaisesti ja laadittiin myös taulukkojen muotoon. Pedagogiikan käsitteen avaaminen jaettiin suunnitteluun, toteutuksen ja arvioinnin osa-alueisiin ja vapaa-aikatoimen käytännön sisällöt Service Blueprint -työkalun mukaisesti asiakkaalle näkymättömiin ja näkyviin osiin (Ojasalo ym. 2015, 178 - 179). Edellä kuvatun mukaisesti toimittiin myös kohtaamisen käsitteen avaamisessa, mutta avattavina osa-alueina olivat tervehtiminen, läsnäolo ja huomioiminen. Avattavat osa-alueet muodostuivat ammatillisen nuorisotyön taulukosta pedagogiikan ja kohtaamisen osalta määrittelemiini käytännön tarpeisiin. Taulukot ovat opinnäytetyön liitteinä (**liitteet 6 ja 7**).

5.3 Kulttuurinen Nuorisokahvila Cafesco – paikka kasvaa

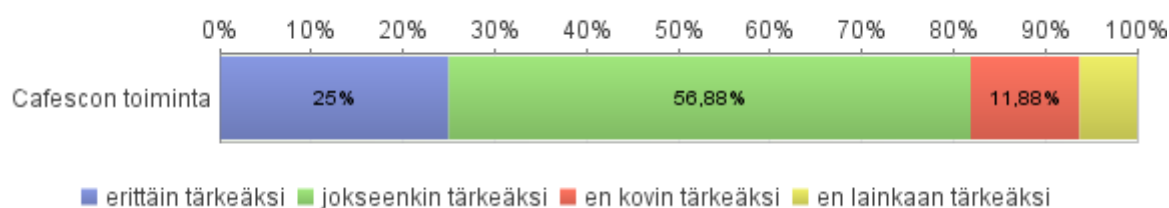
Lasten ja nuorten kyselyn vastaajilla, palvelun käyttäjä- ja kohderyhmällä, oli suurin rooli nuorisokahvilaa koskevien tuloksien suhteen. Vastaajaryhmän määrä on myös huomattavan suuri, 330 vastaajaa. Kuvaan tiivistetysti ryhmän antamat tulokset nuorisokahvilan toiminnan määrään, ajankohtaan ja toiminnan sisältöihin liittyen.

Nuorisokahvilan toivotaan olevan avoinna kolmesti viikossa. Aukiolopäiviksi toivotaan keskiviikkoa, perjantaita ja lauantaita. Nuorisokahvilan parhaaksi aukeamisajankohdaksi koetaan arkisin klo 17 ja viikonloppuisin klo 18. Toiminnan mahdollistamana selkeästi tärkeimpänä osa-alueena koetaan kavereiden kanssa oleminen nuorisokahvilan toimintaympäristössä. Myös ohjattua toimintaa ja yksilötyötä toivotaan. Kuvaajasta 7 on nähtävissä vastaajien näkemykset toivomastaan toiminnan sisällöistä. Kysymyksen vastaajamäärä on 322.

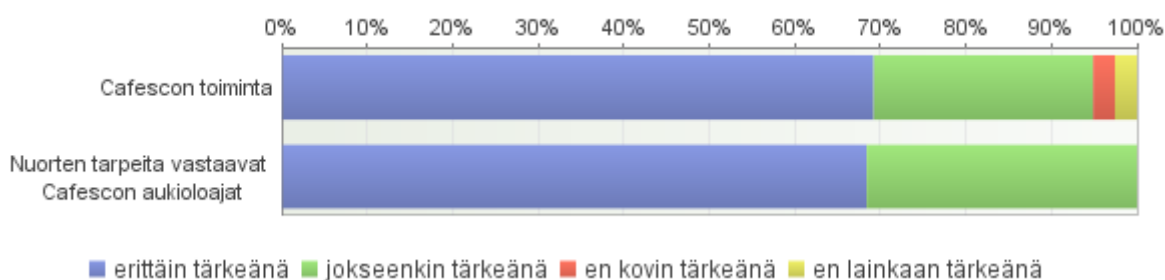
Kuvaaja 7. Lasten ja nuorten toiveet nuorisokahvilatoiminnan sisällöistä.

Nuorisokahvilatoiminta yleisesti koetaan tärkeäksi. Kuvaajasta 8 on nähtävissä, että 25% vastaajista, jotka ovat määritelleet tärkeyden, kokevat toiminnan erittäin tärkeäksi. Prosentuaalinen osuus tarkoittaa käytännössä 40:tä lasta tai nuorta. Vaikka prosentuaalinen osuus kokonaisuudesta on neljännes, on neljänkymmenen lapsen tai nuoren joukko merkittävän suuri.

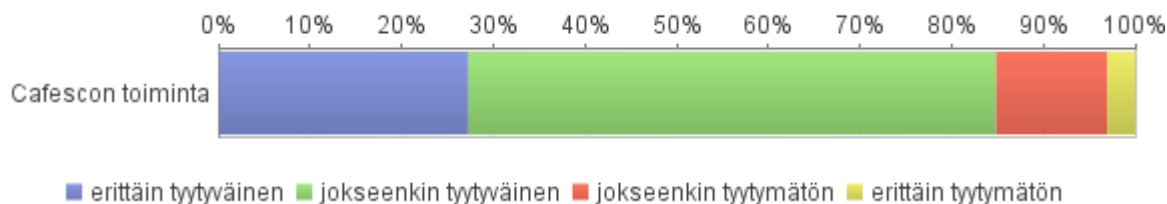

Kuvaaja 8. Nuorisokahvilatoiminnan tärkeys lapsille ja nuorille.

Aikuisten kyselyn tuloksesta ilmenee, että huoltajat pitävät nuorisokahvilatoimintaa tärkeänä – erittäin tärkeänä lähes 70% vastaajista. Nuorten tarpeita vastaavat nuorisokahvilan aukioloajat huoltajat kokevat yksimielisesti tärkeäksi. Tulokset ilmenevät kuvaajasta 9. Huoltajista tyytyväisiä nuorisokahvilatoimintaan on 85%, mutta tyytymättömyyttäkin ilmenee kuvaajan 10 mukaisesti. Kysymysten vastaajamäärät ovat 42.

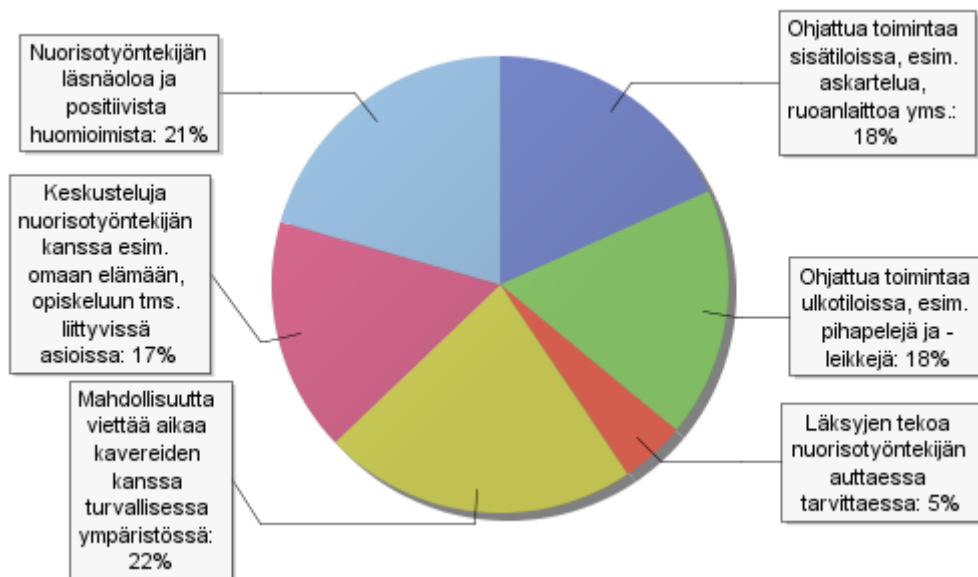

Kuvaaja 9. Nuorisokahvilatoiminnan ja nuorten tarpeita vastaavien aukioloaikojen tärkeys huoltajien näkökulmasta.

Kuvaaja 10. Huoltajien tyytyväisyys nuorisokahvilatoimintaan.

Huoltajien toiveet nuorisokahvilatoiminnan sisällöistä ovat samansuuntaiset lasten ja nuorten toiveiden kanssa. Myös huoltajien mielestä olennaisin yksittäinen palvelun mahdollistama sisältö on kavereiden tapaaminen ja heidän kanssaan ajan viettäminen nuorisokahvilassa. Yhdistäessän ohjatun toiminnan sisällöt sekä ulko- että sisätilojen toimintaympäristöistä, toiveet kallistuvat kuitenkin vahvasti ohjatun toiminnan puoleen. Myös keskustelemaa yksilötyötä toivoo lähes viidennes huoltajista. Tulokset ovat esillä kuvaajassa 11. Kysymyksen vastaajamäärä on 42.

Kuvaaja 11. Huoltajien toiveet nuorisokahvilatoiminnan sisällöistä.

Aikuisten kyselyn huoltajien ja yhdistystoimijoiden sekä yksityishenkilöiden avoimiin vastausvaihtoehtoihin annettiin vastauksia, jotka tukevat yllä esitettyjen kuvaajien tuloksia. Palvelun määrällinen puute nousee vastauksista selkeästi esien esiin. Huoltajat toivovat nuorisokahvilatoimintaa, samankaltaisessa suhteessa lasten ja nuorten vastaajien kanssa, enemmän myös alakouluikäisille lapsille, vaikka oleelli-

simpana kohderyhmänä pidetäänkin yläkouluikäisiä. Vastaajaryhmät kokevat nuorisokahvilatoiminnan olevan tarpeellista myös peruskoulun päättäneille alaikäisille nuorille sekä täysi-ikäisille. Aikuisten vastauksista on kuitenkin nähtävissä käsitys työntekijäresurssien vaikutuksesta palvelun määrään. Alla lainauksia huoltajien avoimista vastauksista.

Palvelu on laadukasta, silloin kun sitä on tarjolla. Aikaa tarvittaisiin enemmän tällaiseen toimintaan.

Kehitettävää olisi nuorisotyöntekijöiden määrässä. Vakituisia työntekijöitä tulisi olla ainakin kaksi, jotka tekisivät töitä samaan aikaan työparina.

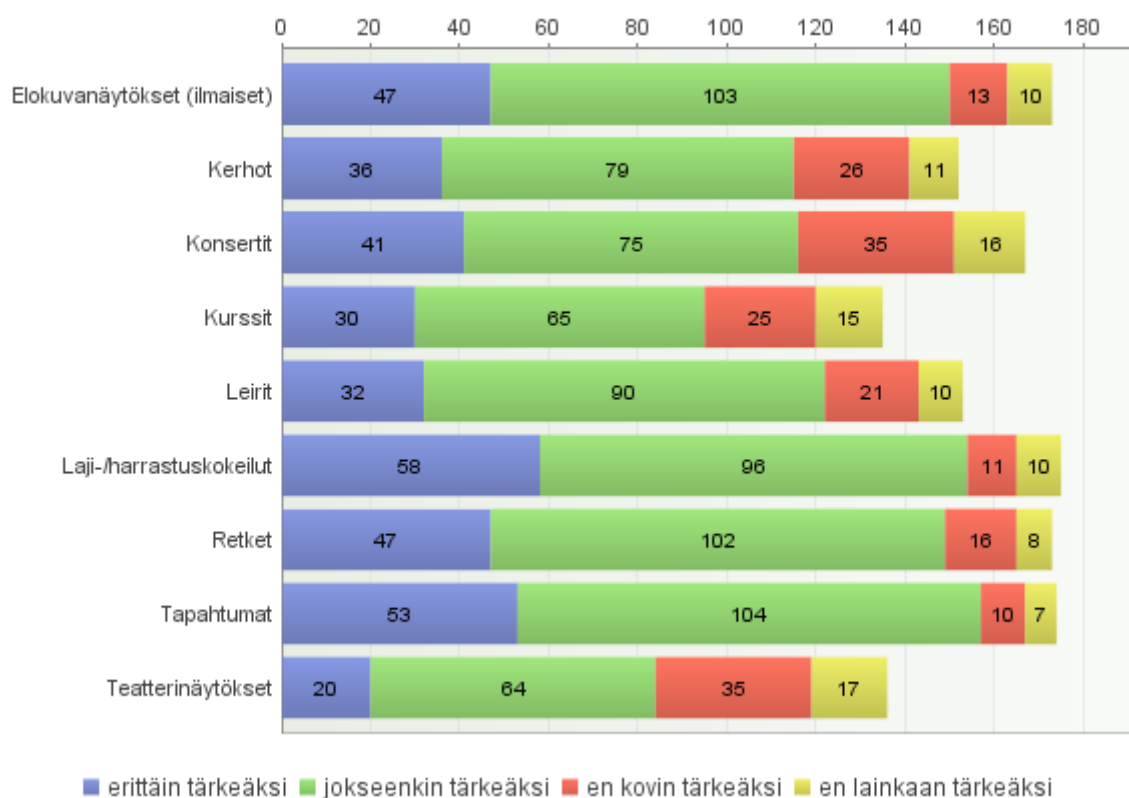
Määrällistä puutetta on: Cafesco on saatava nuorille useammin auki eli riittävästi nuorisotyöntekijöitä sitä pyörittämään.

Asiantuntijahaastatteluissa ja Tulevaisuusverstaassa käytettiin argumentteja nuorisokahvilatoiminnan puolesta. Hoikkala (2016) toteaa yleisesti, että talouskurin toteuttajat karsivat korvaamattomia kasvun paikkoja, jollaiseksi voidaan paikallisella tasolla todeta nuorisokahvilan, jonka kävijämäärät ovat runsaat, olevan. Paikallinen asiantuntija Kataja (2016) näkee nuorisokahvilan aukioloaikojen karsimisen vähentäneen paikkakunnalta mahdollisuuksia tavata ikätovereita turvallisessa ympäristössä. Tulevaisuusverstaan moniammatillinen työryhmä äänesti nuorisokahvilan riittämättömät aukioloajat tasavertaiseksi ongelmaksi vanhemmuuden tukemisen rinnalle heti työntekijäresursseista todetun ongelman jälkeen. Ratkaisuksi nähtiin työntekijäresurssien lisääminen, kuten edellisen alaluvun yhteydessä todettiin.

5.4 Muut vapaa-aika-, nuoriso- ja liikuntapalvelut – nuorisotyö kouluun

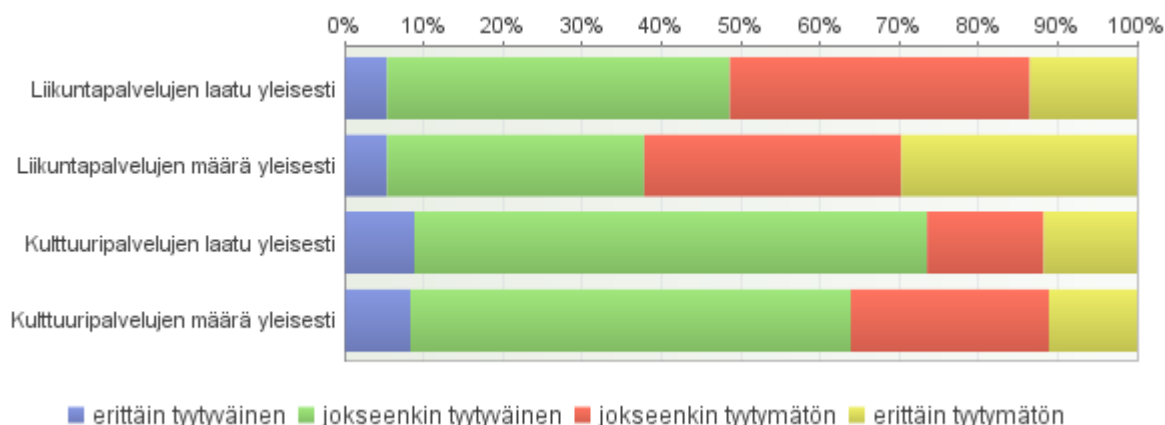
Kyselyiden tulokset ilmaisevat, että jokaisen vapaa-aikatoimen tuottamien palvelukokonaisuuksien, vapaa-aika-, nuoriso- ja liikunta, merkitys on vastaajille tärkeää. Tärkeyttä ilmaisevat prosentuaaliset osuudet lasten ja nuorten kyselyssä ovat 62 - 90%. Vastaavien palveluiden prosentuaaliset tärkeudet huoltajien näkökulmasta tarkasteltuna ovat 72 - 100%. Arvotettavat palveluiden osa-alueet ja lasten ja nuorten vastaajien vastaajamäärät ovat tarkasteltavissa yksityiskohtaisemmin kuvaajassa 12. Esitän tulokset aiemmista kuvaajista poiketen vastaajamäärällä, sillä pidän merkityk-

sellisenä, että esimerkiksi vähiten tärkeänä pidettyä teatterinäytöksen osuutta tärkeänä pitää kuitenkin 84 lasta tai nuorta. Kysymyksen kokonaisvastaajamäärä on 236. Kaikki eivät ole ilmaisseet näkemystään jokaiseen arvoitettavaan osa-alueeseen. Huoltajien näkemykset eivät poikkea merkittävästi lasten ja nuorten näkemyksistä.

Kuvaaja 12. Lasten ja nuorten kokema tärkeys muista vapaa-aika-, nuoriso- ja liikuntapalveluista.

Huoltajilta kysyttiin lisäksi tyytyväisyyttä yleisesti liikunta- ja kulttuuripalvelujen laadusta ja määrästä. Vastaavaa nuorisotyön laatua ja määrää käsiteltiin jo edellisen teeman yhteydessä. Huoltajien arvion mukaan puutteita on, merkittävästi erityisesti liikuntapalvelujen laadussa ja määrässä. Prosentuaaliset osuudet ovat nähtävissä kuvaajasta 13. Kysymyksen vastaajamäärä on 42.

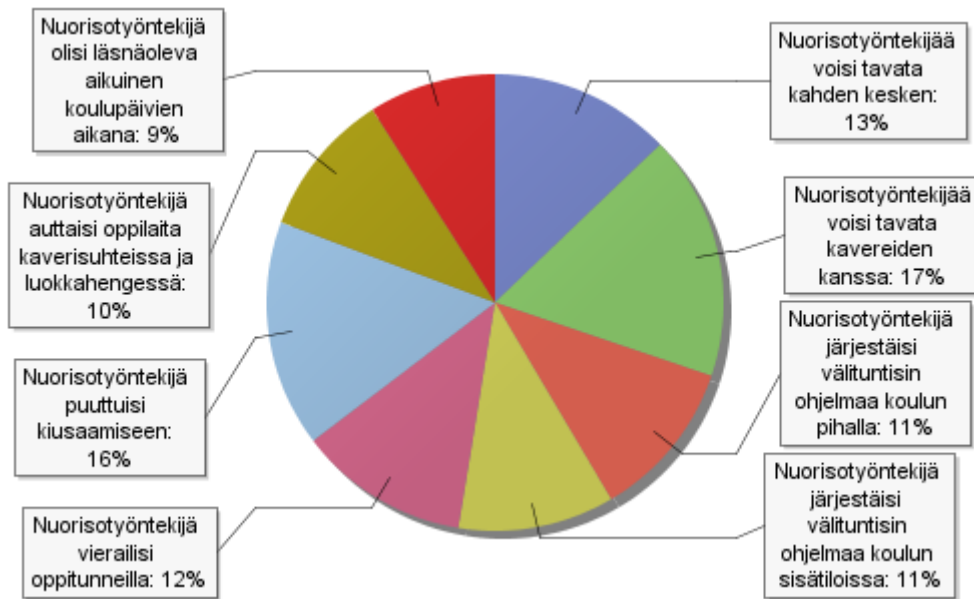

Kuvaaja 13. Huoltajien tyytyväisyys liikunta- ja kulttuuripalvelujen laatuun ja määrään.

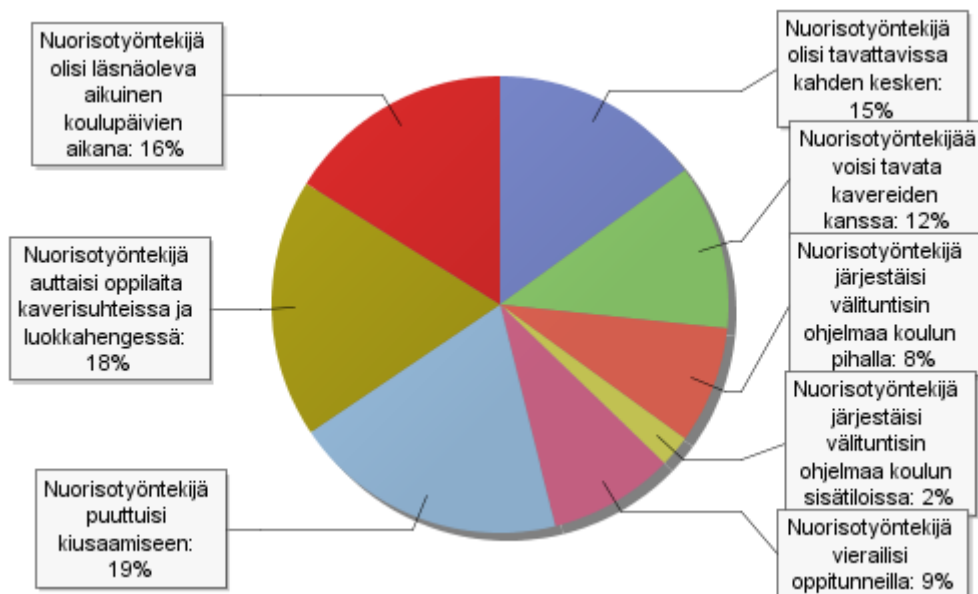
Huoltajat sekä yhdistystoimijat ja yksityishenkilöt nostavat liikuntapalvelut ja niiden puutteen esiin avoimissa vastauksissa. Erityisesti tarpeellisiksi koetaan liikuntapalvelut, joihin lapset ja nuoret voivat osallistua harrastuspohjalta eikä toiminnalla tavoitella lajimenestystä eikä kilpailuhenkisyttä. Kulttuuripalveluja ei mainita avoimissa vastauksissa. Nuorisopalveluista yleisesti otetaan esiin, että toimintaa kaivataan myös lapsille ja nuorille, jotka eivät halua osallistua nuorisokahvilatoimintaan. Haluttomuuden syyksi kerrotaan muun muassa nuorisokahvilan liian suuri kävijämäärä.

Nuorisotyön toteuttamisesta koulun toimintaympäristössä sekä lapset ja nuoret että huoltajat kokivat tarpeelliseksi. Lapsista ja nuorista lähes puolet eivät tosin osanneet vastata kysymykseen, joka saattoi johtua käsitteen tuntemattomuudesta. Lapsista ja nuorista 121 kuitenkin toivoi nuorisotyöntekijän työskentelyä koulussa, kun heistä 23 ei kokenut sitä tarpeelliseksi. Huoltajien osalta vastaavat luvut ovat 30 ja 4.

Nuorisotyön ehdotetuista työskentelytavoista erottuu tuloksista molemmilla vastaajaryhmillä toiveet aikuisen läsnäolosta, tavoitettavuudesta ja kiusaamiseen puuttumisesta. Ehdotukset toiminnallisiksi sisällöiksi, välituntisin toteutettuna, jäivät selkeään vähemmistöön. Lasten ja nuorten vastausten jakaantuminen ilmenee kuvaajasta 14 ja huoltajien kuvaajasta 15. Kysymysten vastaajamäärät edellä esitetyssä järjestyksessä ovat 284 ja 38. Kummallakaan vastaajaryhmällä ei ollut ehdotuksia muista nuorisotyöntekijän työskentelytavoista koulun toimintaympäristössä.

Kuvaaja 14. Lasten ja nuorten toiveet nuorisotyöntekijän työskentelytavoista koulussa.

Kuvaaja 15. Huoltajien toiveet nuorisotyöntekijän työskentelytavoista koulussa.

Tulevaisuusverstaan moniammatillinen työryhmä koki ongelmaksi erilaisten kerho- ja harrastustoimintojen suppeuden. Myös niin sanottuihin pienprojekteihin, joiden toteutukseen lapset ja nuoret voisivat nuorisotyöntekijän avustuksella hakea projektirahaa eri instansseista, koettiin tärkeiksi mahdollisuuksiksi. Yksittäisenä nuorisotyön

toteuttamana toiveena mainittiin lisäksi kesätyö -infotilaisuuden järjestäminen nuorille, jotka hakeutuvat ensimmäisiä kertoja kesätöihin. Toimintaan voisi liittää myös CV-työpajan, jossa nuorisotyöntekijän avustuksella nuori voi laatia työhakemuksen ja ansioluettelon. Edellisten teemojen analyysien mukaisesti, työryhmä koki näidenkin toteutuksien olevan riippuvaisia riittävästä työntekijäresursseista.

Teemaryhmässä muut vapaa-aika-, nuoriso- ja liikuntapalvelujen käsitellyt palvelutarjonnat lukeutuvat ennaltaehkäisevän ammatillisen nuorisotyön toimintakenttään. Edellisissä teemaryhmissä ilmaistut **asiantuntijahaastatteluiden** näkemykset ovat sovellettavissa kaikkiin vapaa-aikatoimen lapsille ja nuorille suunnattuihin palveluihin, jotka ovat alan ammattilaisten tuottamia. Ennaltaehkäisevän nuorisotyön määrittelyn osalta näkemykset ovat sovellettavissa myös palveluihin, joita tuottavat aikuiset, jotka eivät ole kouluttautuneet alalle. Toimintoja, joita ei tuota nuorisotyön ammattilainen, on vapaa-aikatoimessa harvoin, mutta esimerkiksi nuorille suunnattua sähkökerhoa on tuotettu lajia harrastavan täysi-ikäisen tuntityöntekijän toteuttamana.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Aineistojen analysoinnista tuloksien tulkintaan käytän induktiivista, aineistolähtöistä, päättelyn etenemistapaa, jossa aineistosta tehdyt yksittäiset tulokset yhdistetään laajemmaksi kokonaisuudeksi – toimintatutkimuksen kokonaistulokseksi (Kylmä & Juvakka 2007, 112; Tuomi & Sarajärvi 2012, 95). Pyrin tukemaan tulkintaa abduktiivisen, tieteellisen, päättelyn logiikalla teoriaohjaavasti, sitomalla tulkinnan olemassa olevaan tietoon aihealueesta (mt. 95 - 97).

Tilaaajalle luovutetaan aineistojen käsittelemättömät tulokset raportin muodossa, mutta myös sähköisenä datana, hyödynnettäväksi mahdollisia yksityiskohtaisempia tarkasteluja ja jatkotutkimuksia varten. Aineisto luovutetaan myös tuloksien ja tulkinnan uskottavuuden, luotettavuuden ja vahvistettavuuden mahdollistamiseksi. Asiantuntijahaastatteluiden osalta lähetän tulokset lisäksi haastatteluihin vastanneille asiantuntijoille tarkastettavaksi. Toimintatavalla pyrin saavuttamaan edellä mainitut ominaisuudet opinnäytetyöni tulokselle. (Kylmä & Juvakka 2007, 127 - 129.)

6.1 Tuloksien tulkinta – johtopäätökset

Tutustumalla toimintatutkimuksessa eri menetelmillä keräämääni aineistoon ja analysoimalla ne edellisessä luvussa kuvaamieni analyysimenetelmien mukaisesti, tulkitseen, että Auran vapaa-aikatoimen toteuttama ennaltaehkäisevä ammatillinen nuorisotyö on kohtalaisen laadukkaasti toteutettua ja palvelutarjonnan jokainen osa-alue on tarpeellinen. Tuloksista käy ilmi, että ainuttakaan palvelua, palvelun ominaisuutta tai sen yksittäistä sisältöä ei koeta tarpeettomaksi, vaan ne vastaavat erilaisten yksilöiden ja ryhmien toiveisiin ja tarpeisiin.

Vapaa-aikatoimen ammatillisen nuorisotyön toteutusta ei ole tuloksien perusteella tarpeen muuttaa, mutta sitä on kehitettävä edelleen. Kehitettävää on laadussa, mutta erityisesti määrässä, jonka riittämättömyys ilmeni tuloksien jokaisella osa-alueella – olemassa olevien palvelujen kysyntä on suurempaa kuin tarjonta. Tarvetta ilmenee myös uudenlaisille palveluille, kuten nuorisotyölle koulun toimintaympäristössä ja yksilötyölle. Lisäksi liikuntapalveluita kaivataan paikkakunnalle nykyistä enemmän vapaa-aikatoimen tuottamina palveluina.

Vapaa-aikatoimen henkilöstö on havainnut ja tunnistanut tuloksista ilmenneitä kehitystarpeita onnistuneesti jo ennen toimintatutkimuksen toteutusta. Opinnäytetyöni toisessa luvussa mainitsemani lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan tukemisen hankesuunnitelma vastaa osaltaan kehitystarpeisiin. Nuorisokahvilassa järjestettävää kerhotoimintaa kyetään lisäämään hankerahoituksella ja toimintaa pystytään tarjoamaan myös 5.-6. -luokkalaisille lapsille eli alakouluikäiselle kohderyhmälle yläkouluikäisten nuorten lisäksi. Hankkeeseen sisältyvä yleisurheilukerho vastaa ainakin osittain liikuntapalvelujen tarpeeseen. Kerhojen toiminnat aloitetaan pian opinnäytetyön toimintatutkimuksen valmistuttua, joten ne vastaavat palvelutarpeisiin nopeasti.

Suunnitteilla olevat maaseudun kehittämishankkeet, Leader, yhteistyössä MLL Auran yhdistyksen ja SPR Auran osaston kanssa voivat toteutuessaan vastata edellä mainittuihin tarpeisiin laajemmin. Olen luonnostellut tuloksien pohjalta hankesuunnitelmia varten käsitteellisiä sisältöjä (**liite 8**), joiden pohjalta voimme jatkaa yhteistyön ja hankkeiden suunnittelua kyseisten yhdistysten kanssa. Opinnäytetyössäni palvelujen

tuotteistamisella avatut vapaa-aikatoimen palvelut ja niiden ominaisuudet tukevat myös hankesuunnitelmien kehitystä tarjoten niille ammatillisen perustan. Avaukset ovat käytettävissä myös muihin tarpeisiin, kuten uusien työntekijöiden perehdytyksen tueksi.

Nuorisotyön toteuttaminen, lasten ja nuorten vapaa-ajalla toteutettavan toiminnan lisäksi, koulun toimintaympäristössä vastaa parhaiten palvelujen kehitystarpeisiin, jotka toimintatutkimuksesta ovat ilmenneet. Olen asettanut sen keskeiseksi sisällöksi luonnostelmaan käsitteellisistä sisällöistä MLL Auran yhdistyksen ja SPR Auran osaston kehityshankkeisiin. Näkemykseni perustuu muun muassa siihen, että nuorisotyöllä ja koululla on sama kohderyhmä (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 25) ja nuorisotyöllä koulussa voidaan tavoittaa myös ne lapset ja nuoret, jotka eivät muutoin hakeutuisi nuorisotyön palvelujen piiriin. Lisäksi nuorisotyön työmuodot koulussa, kuten yksilötyö, ryhmätoiminnat pienryhmissä ja luokissa ja yhteisölliset toimet, vastaavat paikallisia kehitystarpeita. (Kiilakoski 2014, 5, 64.)

Nuorisotyö koulussa on Auran vapaa-aikatoimen nuorisotyön tavoin ammatillista ennaltaehkäisevää nuorisotyötä, kuten seuraavasta lainauksesta ilmenee. Lainaus tiivistää opinnäytetyöni keskeiset sisällöt toimintamallin, nuorisotyöhön koulussa, muotoon, joka olisi toteutuessaan yksi käytännön ratkaisu toimintatutkimuksessa ilmenneisiin paikallisiin tarpeisiin Auran kunnassa.

Nuorisotyö koulussa on läsnäoloa, kohtaamista, kannustamista, kuulemista, rinnalla kulkemista, ohjaamista ja kasvattamista. Sen rooli painottuu ehkäisevään työhön, pedagogiseen ja moniammatilliseen yhteistyöhön. (Hakoluoto & Jukkala & Lämsä 2014, 5.)

Suunnitelmalla toteuttaa nuorisotyötä koulussa, ei pyritä eriyttämään koulussa ja muualla, kuten nuorisokahvilassa, toteutettavaa nuorisotyötä tai korvaamaan niitä. Nuorisotyölle keskeistä on asiantuntijahaastattelussakin esiin noussut nuoren näkeminen ja kohtaaminen kokonaisuena yksilönä (Hoikkala 2016). Pidän oleellisena, että ennaltaehkäisevää ammatillista nuorisotyötä toteuttavat samat ammattilaiset sekä koulun että esimerkiksi nuorisokahvilan ja liikunta- tai muiden harrastustilojen toimintaympäristöissä.

Nuorisotyön ja koulun yhteistyöstä on siltä osin itselläni ja Auran kunnassa kokemusta, että olen toiminut kahden vuoden ajan nuorisotyöntekijän ja koulukuraattorin tehtävissä samanaikaisesti. Toimenkuva ei vastannut esittämäni ennaltaehkäisevän ammatillisen nuorisotyön toteuttamista nuorisotyön keinoin koulun toimintaympäristössä, koska koulukuraattorin työtehtävää toteutetaan sosiaalityön keinoin ja läsnä on enemmän korjaava työote (Wallin 2011, 21). Yhdistelmän hyväksi ja toimivaksi havaitut ominaisuudet, kuten kohderyhmän laajempi tavoittaminen ja kokonaisvaltainen kohtaaminen, ovat sovellettavissa myös esitykseeni nuorisotyön toteuttamiseksi koulussa.

Opinnäytetyöni tuloksien tulkintaa ja toimintatutkimuksen johtopäätöksiä kirjoittaessani julkaistiin ensimmäinen tiedote uudesta nuorisolaista, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2017 (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016). Tiedotteessa linjataan uuden lain keskeisimpiä sisältöjä. Laissa muun muassa selkeytetään kunnan vastuuta järjestää nuorisotyön palveluita alueellaan. Lisäksi artikkelissa lukee seuraavasti:

Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Lisäksi tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Laki pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja sekä nuorten oikeuksien toteuttamista. Tavoitteiden lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö.

Nuorisolaki vahvistaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Jatkossa nuoria on kuultava myös valtakunnallista nuorisotyötä koskevien asioiden käsittelyssä. Tämä vahvistaa järjestöjen, nuorisovaltuustojen ja nuorten mahdollisuuksia olla mukana ja vaikuttaa yhteisten asioiden päättämiseen kaikilla tasoilla, toteaa opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen.

Järjestömme ovat nuorisotyön keskeisiä toimijoita. Laki selkeyttää nykyistä valtionavustusjärjestelmää ja on entistä läpinäkyvämpi. Pidän tärkeänä, että kansalaisyhteiskunnan ja nuorisotyön resurssit turvataan myös jatkossa, ministeri Grahn-Laasonen jatkaa. (mt. 2016.)

Uusi nuorisolaki tukee Auran vapaa-aikatoimen ja MLL Auran yhdistyksen sekä SPR Auran osaston yhteistyösuunnitelmia sekä toiminnan sisältöjä. Tietoperustassa käsittelemieni kasvatussuuntausten ominaisuudet ja kasvatukselliset tavoitteet ovat linjassa uuden nuorisolain sisällön kanssa: kasvatusta, osallisuus, vaikuttaminen, dialogisuus, identiteetin rakentuminen – itsenäistyminen. Nuorisotyö on lapsia ja nuoria

kasvattavaa ja osallistavaa toimintaa, jolla pyritään tukemaan heitä kokonaisvaltaisesti kasvun ja elämän eri osa-alueilla, ehkäisemään eriarvoisuutta ja syrjäytymisriskiä.

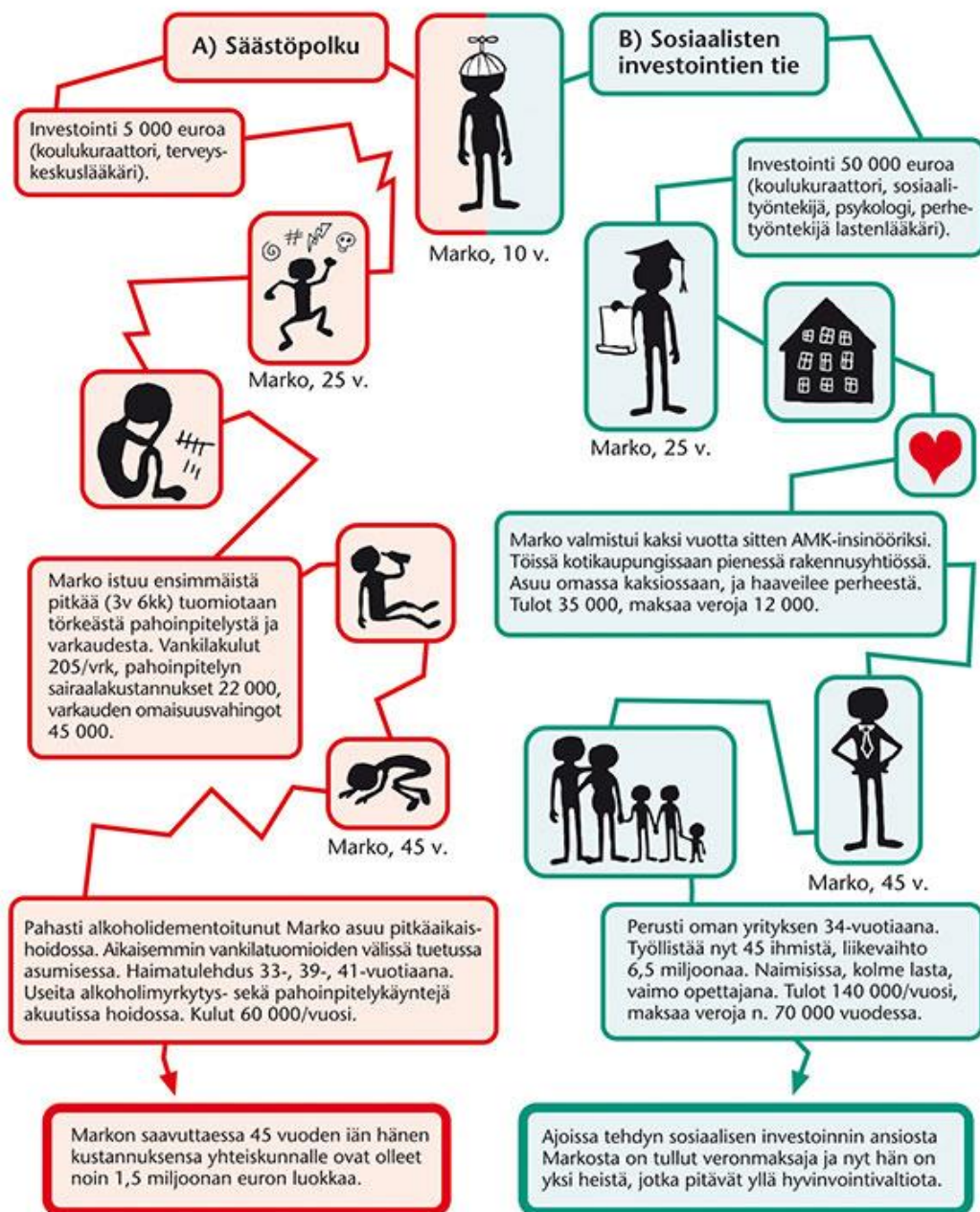
Nuorisotyöllä, lasten ja nuorten kasvatuksella, pyritään ennaltaehkäisemään ongelmia, jotka voivat aiheuttaa syrjäytymistä. Nuorisotyön keskeisin taloudellinen vaikutus aukeaa juuri syrjäytymisprosessien ehkäisyssä (Hoikkala 2016). Inhimillisten ja eettisten syiden lisäksi syrjäytymisen ehkäisemiseksi on toteutettava riittäviä toimia, jotta kyetään turvaamaan myös kuntatalouden positiivinen kehitys. Kuvaan vaikutusta sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry:n Kivenheittäjän tie -esimerkillä kuvassa 2 (2016a), jossa vertaillaan säästöjen ja sosiaalisten investointien, yksilön toimintakyvyn parantamista tulevaisuuden veronmaksua varten, vaikutuksia. Esimerkki perustuu ruotsalaisten tutkijoiden Ingvar Nilssonin ja Anders Wadeskogin raporttiin vuodelta 2008, jossa on laskettu sosiaalisten investointien vaikutusta kuntatalouteen pitkällä aikavälillä. (mt. 2016b.)

Esimerkissä Marko on jo heittänyt kiven kauppakeskuksen ikkunaan, jonka seurauksena hänet sosiaalisen investoinnin tietä pitkin johdatetaan muun muassa koulukuraattorille ja lastenlääkärille. Nuorisotyön keinoin koen pystyttävän parhaimmillaan vaikuttamaan esimerkkitalanteeseen ehkäisevästi, jolloin kuvan mukaisilta sosiaalisilta investoinneilta voidaan välttyä: Markon ei tarvitse oirehtia heittämällä kiveä ikkunaan saadakseen apua, vaan hän saa jo aiemmin nuorisotyön ammattilaisten, nuorisotyöntekijöiden, huomiota, läsnäoloa, ohjausta ja hyväksyntää – ennaltaehkäisevää ja leimaamatonta ammatillista tukea, joka edistää hänen hyvinvointiaan kokonaisvaltaisesti – koulussa ja vapaa-ajalla.

Näkemykseni on, että riittäväillä, lasten ja nuorten arjessa tavoitettavissa olevilla ennaltaehkäisevillä ammatillisilla nuorisotyön palveluilla ja yksilöllisellä tuella, on mahdollista saavuttaa sosiaalisen investoinnin hyödyt ilman kuvan 2 mukaisia sosiaalisia investointeja. Korjaavaan työhön painottuvien sosiaali- ja terveystalouden hintalappu eli kustannukset ovat nuorisotyön hintalappuja suuremmat.

Kivenheittäjän tie

Markon keskittymishäiriö on vienyt koulun alamäkeen. Viime viikolla Marko heitti kiven kauppakeskuksen ikkunaan.

Sosiaalinen investointi säästää.

Kuva 2. Kivenheittäjän tie. Säästöpolun ja sosiaalisten investointien tien vertailua. (mt. 2016a.)

6.2 Suositukset jatkotoimenpiteiksi

Opinnäytetyön tuloksien esitleminen ja toimittaminen tilaajan toiminnasta päättävälle toimielimelle päätöksenteon tueksi. Vapaa-aikatoimen yksikön toimintaa ohjaa vapaa-aikalautakunta sekä koko kunnan toiminnan tasolla kunnanhallitus. Kunnanhallitus käsittelee ja esittää kunnan eri hallintokuntien, kuten sivistystoimen, jonka yksikkö vapaa-aikatoimi on, talousarviot ja toimintasuunnitelmat kunnanvaltuustolle. Vapaa-aikatoimen talousarvion ja toiminnan käsittelyä ja päätöksentekoa tulee reflektoida ajantasaiseen tietoon pohjautuen, jota opinnäytetyön tulos paikallistasolla on. Tilaajan, vapaa-aikatoimen päättävän viranhaltija vapaa-aikasihteerin, ammatillinen näkemys tukee opinnäytetyön johtopäätöksiä ja myös se ohjaa päätöksentekoa. Tilaajan palaute on opinnäytetyön liitteenä (**liite 9**).

Kyselyjen tuloksista kiinnitin huomiota sekä lasten ja nuorten että huoltajien vastausten määrään, jotka koskivat kiusaamista koulun toimintaympäristössä. Aihetta koskevien vastausten määrä antaa aihetta ilmiön jatkotutkimuksia varten. Jatkotutkimukset eivät ole kuitenkaan Auran vapaa-aikatoimen alaista toimintaa, vaan koulutoimen tehtäväkuvaa. Olen välittänyt tiedon tuloksista ja tulkinnastani koulutoimelle sekä koulun toiminnasta vastaavalle Auran sivistyslautakunnalle ilmiön jatkokäsittelyä varten. Luovutin kyselyjen aineiston kiusaamista käsittelevät osiot kyseisille toimijoille jatkotutkimuksien tueksi. Erittelin aineiston tulokset luokittain sekä sukupuolen mukaan. Aineistosta on nähtävissä kiusaamiseen liittyvien vastaajien määrät luokkakohteisesti sekä luokka-asteittain ja ero tyttöjen ja poikien vastausmäärissä.

Vapaa-aikatoimen palvelujen laatua on kehitettävä edelleen. Kehitystyön tueksi suosittelen henkilökunnalle, itseni mukaan lukien, ammatillista lisäkoulutusta, palvelujen laadun mittariston kehittämistä tai selvittelyä ja käyttöönottoa sekä reaaliaikaisen asiakastyytyväisyyskyselyn kehittämistä ja käyttöönottoa. Yksittäisenä koulutuksena suosittelen Itä-Suomen yliopiston avoimen yliopiston opintotarjonnasta uutta moniteistä opintokokonaisuutta, Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin perusopintoja (Opintopolku 2016). Perusopinnot ovat laajuudeltaan 25 opintopistettä, joka koostuu seuraavista viiden opintopisteen opintojaksoista:

Lapsen biopsykososiaalinen kehitys ja sen häiriintyminen

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin sosiaaliset ulottuvuudet

Stressi- ja kriisitilanteet lapsuudessa ja nuoruudessa

Oppiminen ja kouluosuoriutuminen

Terveyspalvelut ja sosiaalityö lapsen, nuoren ja perheen tukena

Opintokokonaisuus tukisi hyvin vapaa-aikatoimen henkilökunnan ammatillista kehitystä sekä lasten ja nuorten palvelujen suunnittelun ja toteutuksen merkittävyyden syventämistä sekä laadullisuutta. Suosittelen opintoja vähintään yhdelle henkilökunnan jäsenistä, mutta kahden työntekijän osallistuminen opintoihin voi auttaa jalkautamaan opinnoista saavutettavia tietoja ja taitoja paremmin työn arkeen. Suositukseni on, että työnantaja kustantaa opinnot työntekijälle tai työntekijöille. Opintokokonaisuus on suoritettavissa kokonaan verkko-opintoina ajasta ja paikasta riippumattomasti, joten ne ovat liitettävissä joustavasti työn arkeen.

Nuorisotutkimusverkoston erikoistutkija Anu Gretschel (2016) kartoittaa parhaillaan koealustoja Varsinais-Suomesta nuorisotyön laatuun liittyvän tutkimuksen puitteissa. Olen informoinut alustavasti Gretscheliä Auran vapaa-aikatoimen olevan kiinnostunut saamaan tutkimuksesta ja siihen liittymisestä lisätietoja. Asiaan palataan tarkemmin pian tämän opinnäytetyön valmistumisen jälkeen. Mikäli tutkimuksen tarkennetut aihealueet ja menetelmät ovat otollisia Auran vapaa-aikatoimen kehitystyön tukemiseksi, suosittelen vapaa-aikatoimen ryhtymistä tutkimustyön koealustaksi.

Reaaliaikainen asiakastyytyväisyyskysely voi tukea vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palvelujen kehitystä siten, että mahdollisiin havaittuihin puutteisiin pystytään tarttumaan entistä nopeammin, jolloin myös mahdolliset haittavaikutukset voivat olla ennaltaehkäistävissä. Kunnan sähköisellä kyselytyökalu Webropolin lisenssillä pystyy toteuttamaan yksittäisten kyselyjen lisäksi myös reaaliaikaisesti tuloksia päivittävän version raportista. Kysely olisi vastattavissa ympärivuotisesti eikä ainoastaan määräaikana, kuten aiemmat vapaa-aikatoimen teettämät kyselyt. Aina vastattavissa oleva kysely tukee myös palvelujen käyttäjien vaikuttamismahdollisuuksia – osallistumista palvelujen kehittämiseen.

LÄHTEET

- Alasuutari, Pertti 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. Tampere: Vastapaino, 27, 29 - 30, 38.
- Aluehallintovirasto 2016. Lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan valtionavustukset 2016. Päätökset. Varsinais-Suomi.
- Auran kunnanhallitus 2015. Auran kunnan talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2016 - 2018. Sivistystoimi. Auran kunta.
- Auran kunnanvaltuusto 2010. Auran kuntastrategia 2020. Auran kunta.
- Auran kunta 2016a. Tietoa Aurasta. Viitattu 14.6.2016. <http://www.aura.fi/tietoa-aurasta/>
- Auran kunta 2016b. Yleistietoa Auran kunnasta. Viitattu 14.6.2016. <http://www.aura.fi/tietoa-aurasta/tietoa-auran-kunnasta/>
- Auran kunta 2016c. Talousarvio 2016. Auran kunta, 8, 49, 51, 81.
- Auran kunta 2016d. Hyvinvointikertomus 2013 - 2016. Viitattu 14.6.2016. <https://www.hyvinvointikertomus.fi/#/document/preview/25753149>
- Auran kunta 2016e. Sivistystoimen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Vapaa-aikatoimi. Auran kunta, 9.
- Auran vapaa-aikatoimi 2015. Lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan valtionavustushakemus. Hakemus. Auran kunta.
- Auran vapaa-aikatoimi 2016. Maaseudun kehittämishankkeiden suunnittelutyö. Muis-tio. Auran kunta.
- Gretschel, Anu 2016. Nuorisotyön laadun hankesuunnitelmasta. Email te-ro.vinterback@aura.fi 5.7.2016.
- Grönroos, Christian 2009. Palvelujen johtaminen ja markkinointi (3. uudistettu painos). Helsinki: WSOYpro, 76 - 82.
- Hakoluoto, Tanja & Jukkala, Tarja & Lämsä, Tero 2014. Nuorisotyö koulussa. Yhteisöllistä kasvatuskumppanuutta. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 5.
- Hoikkala, Tommi & Sell, Anna 2008. Nuorisotyötä on tehtävä! Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä! Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet (2. muuttumaton painos). Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, 10.
- Hämäläinen, Juha & Kurki, Leena 1997. Sosiaalipedagogiikka. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö, 15.
- Kananen, Jorma 2011. Kvantti. Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu, 124 - 125.
- Kiilakoski, Tomi 2008. Kasvu moneen suuntaan – kriittinen pedagogiikka ja nuorisotyö. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet (2. muuttumaton painos). Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 57, 59.
- Kiilakoski, Tomi 2014. Koulu on enemmän. Nuorisotyön ja koulun yhteistyön käytännöt, mahdollisuudet ja ongelmat. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 5, 64.

- Kiilakoski, Tomi 2015. Nuorisotyö, kasvatus, opetussuunnitelma. Teoksessa Kiilakoski, Tomi & Kinnunen, Viljami & Djupsund, Ronnie Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu & Nuorisotutkimusverkosto, 162 - 163.
- Kiilakoski, Tomi & Gretschel, Anu & Nivala, Elina 2012. Teoksessa Kiilakoski, Tomi & Gretschel, Anu Muistiinpanoja demokratiaoppitunnista. Millainen on lasten ja nuorten kunta 2010 -luvulla? Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/nuorisotutkimusseura, 5-6.
- Kolehmainen, Marjo & Lahtinen, Pauliina 2014. Nuorisotyötä koulussa. Yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 25.
- Kuula, Arja 2006. Toimintatutkimus. Kokonaisuudessa Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietovaranto. Viitattu 23.6.2016.
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L5_4.html
- Kylmä, Jari & Juvakka, Taru 2007. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy, 17, 20, 22 - 23, 112, 127 - 129.
- Laiho, Ella 2005. Sosiaalipedagogiikan ja erityispedagogiikan kohtaamispisteitä sosionomi (AMK) -opiskelijoiden näkemänä. Teoksessa Ranne, Kaarina & Sankari, Anne & Rouhiainen-Valo, Tuula & Ruusunen, Tuula (toim.) Sosiaalipedagoginen ammatillisuus – Madsenin kukasta toiminnan tulppaaniksi. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu, 46 - 47.
- Lastensuojelulaki 13.4.2007/417. 25 §. Viitattu 23.2.2016.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2007/20070417>
- Lundbom, Pia 2014. Ehkäisevä työ käsitteenä ja toimintana. Teoksessa Pylkkänen, Sanna & Viitanen, Reijo (toim.) Ehkäisevä työ pedagogisesti. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 10 - 11.
- Lämsä, Tero 2015. Palveluiden tuottamisen ja palveluprosessien kehittäminen - kurssin luentomateriaali 13.11.2015. Humanistinen ammattikorkeakoulu, Helsinki, 38.
- Mattila, Kati-Pupita 2010. Asiakkaana ihminen. Työnä huolenpito ja auttaminen. Jyväskylä: PS-Kustannus, 14.
- Miettinen, Satu & Raulo, Miikka & Ruuska, Juha 2011. Teoksessa Miettinen, Satu (toim.) Palvelumuotoilu – Uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. Helsinki: Teknologiainfo Teknova Oy, 13 - 14.
- Niemi, Kalevi 2008. Valistuseetos ja nuorisokasvatusliikkeiden ensimmäinen aalto. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet (2. muuttumaton painos). Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 44 - 54.
- Nieminen, Juha 2015. Jälkisanat. Teoksessa Kiilakoski, Tomi & Kinnunen, Viljami & Djupsund, Ronnie Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu & Nuorisotutkimusverkosto, 216.
- Normann, Maria & Odell, Heidi & Tapio, Mari & Vuohelainen, Elsi 2015. Nuorisoalan ehkäisevä päihdetyö – Hyppää kyytiin! Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 8 - 9.

- Nuorisolaki 27.1.2006/72. 1 §, 7 §, 7a §, 8 §. Viitattu 23.2.2016.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>
- Nyman, Tarja 2015. Pedagogisen ajattelun kehittämisen perusteita. Teoksessa Määttä, Sirkkilä, Hoffrén, Lämsä & Nyman Opettaja valmentajana Humakissa. Helsinki: Humanistimen ammattikorkeakoulu, 26.
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2015. Kehitystyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaa (3. - 4. painos). Helsinki: Sanoma Pro Oy, 37 - 38, 58, 61, 71, 106 - 109, 153, 178 -179.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016. Uusi nuorisolaki voimaan tammikuussa 2017. Tiedote. Viitattu 4.6.2016.
http://www.minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2016/06/HE_uusi_nuorisolaki.html?lang=fi
- Opintopolku 2016. Avoin yo, Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin perusopinnot. Viitattu 30.7.2016.
<https://opintopolku.fi/app/#!/koulutus/1.2.246.562.17.84447376017>
- Pikala, Anna & Ahola, Helinä & Katajarinne, Petri & Parkkola, Timo 2014. Luovuus ja liiketoiminta -työkirja. Käytännön työkaluja luovien alojen liikeidean ja liiketoiminnan kehittämiseen. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 22.
- Pudas, Anu 2016. Apulaisrehtori. Suullinen tiedonanto 3.5.2016. Auran kunta: koulu-toimi.
- Ratkaisujen Suomi 2015. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 27.5.2015. LIITE 3 Kuntien kustannusten karsiminen tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä. Helsinki: Valtioneuvoston kanslia, 7-8.
- Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 23.6.2016. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_4.html
- Seppilä, Sami 2015a. Kriittisen pedagogin manifesti. Viitattu 10.6.2016.
<http://www.kriittisetpedagogit.fi/?p=75>
- Seppilä, Sami 2015b. Kohti kohtaamisen kulttuuria. Viitattu 10.6.2016.
<http://www.kriittisetpedagogit.fi/?p=92>
- Seppilä, Sami 2015c. Aidosta kohtaamisesta kasvuun ja muutokseen. Viitattu 11.6.2016. <http://www.kriittisetpedagogit.fi/?p=113>
- Siljander, Pauli 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteeseen. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava, 42, 47 - 49.
- Siljander, Pauli 2015. Systemaattinen johdatus kasvatustieteeseen. Peruskäsitteet ja pääsuunnaukset. Tampere: Vastapaino, 86.
- Sirkkilä, Hannu 2015. Teoksessa Määttä, Sirkkilä, Hoffrén, Lämsä & Nyman Opettaja valmentajana Humakissa. Helsinki: Humanistimen ammattikorkeakoulu, 9-11, 55.
- Sivistystoimen työkalupakki palvelumuotoiluun, 5, 31, 33, 35, 47. Viitattu 19.2.2016.
http://designresearch.aalto.fi/groups/encore/wp-content/uploads/2013/11/Sivistystoimen_tyokalupakki_palvelumuotoiluun2.pdf
- Soanjärvi, Katariina 2011. Mitä on ammatillinen nuorisotyö? Nuorisotyön villiä kenttää kesyttämässä. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 68, 130.

- Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattiliitto Talentia ry 2016a. Kivenheittäjän tie. Viitattu 4.7.2016. <https://www.apuaajoissa.fi/fb/index.php>
- Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattiliitto Talentia ry 2016b. Sosiaalinen investointi on inhimillisen pääoman lisäämistä. Viitattu 4.7.2016. <https://www.apuaajoissa.fi/fb/sosiaalinen-investointi.php>
- Suomen sosiaalipedagoginen seura ry 2016. Sosiaalipedagogiikka. Viitattu 10.6.2016. <http://www.sosiaalipedagogiikka.fi/sosiaalipedagogiikka/>
- Suoranta, Juha 2005. Radikaali kasvatus. Helsinki: Oy Yliopistokustannus University Press Finland Ltd, 9 - 10, 16, 231, 233.
- Tamminen, Marjaana 2016. Vapaa-aikasihteeri. Suullinen tiedonanto 7.3.2016. Auran kunta: vapaa-aikatoimi.
- Tamminen, Marjaana & Vinterbäck, Tero 2016. CASE: Auran vapaa-aikatoimen lapsi- ja nuorisotyön palvelumuotoilu. Raportti. Opintotehtävä.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2016. Nuorisotyö. Viitattu 23.2.2016. <https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/nuoret-ja-palvelut/nuorisotyö>
- Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Näkökulmia kehittämissprosessiin, osallistamiseen ja tiedontuotantoon. Tampere: Tampere University Press, 90.
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2012. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 9. uudistettu laitos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi, 93, 95 - 97, 143.
- Tuominen, Tiina & Järvi, Katriina & Lehtonen, Mikko H. & Valtanen, Jesse & Martinsuo, Miia 2015. Palvelujen tuotteistamisen käsikirja. Osallistavia menetelmiä palvelujen kehittämiseen. Helsinki: Aalto-yliopisto, 5 - 6.
- Tuulaniemi, Juha 2013. Palvelumuotoilu. 2. tarkistettu painos. Helsinki: Talentum Media Oy, 58 - 59, 67.
- Vilén, Marika & Leppämäki, Päivi & Ekström, Leena 2008. Vuorovaikutuksellinen tutkiminen. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö Oppimateriaalit Oy, 86
- Vilkka, Hanna 2015. Tutki ja kehitä. 4. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-Kustannus, 163.
- Vinterbäck, Tero 2016. Koulutustilaisuuden suunnitelma. Raportissa Tamminen, Marjaana ja Vinterbäck, Tero Kesätyöntekijöiden valmentaminen työtehtäviin. Opintotehtävä, 12 - 13, 18 - 22.
- Wallin, Aila 2011. Sosiaalityö koulussa. Avaimia hyvinvointiin. Helsinki: Tietosanoma Oy, 21.

HAASTATTELUT

- Herno, Hanna 2016. Työterveyspsykologi. 4.3.2016. Tero Vinterbäck.
- Hoikkala, Tommi 2016. Tutkimusprofessori. 13.3.2016. Tero Vinterbäck.
- Kataja, Eeva-Leena 2016. Koulupsykologi. 13.6.2016. Tero Vinterbäck.

LIITTEET

LIITE 1. Kyselylomake vapaa-aikatoimen palveluista lapsille ja nuorille.

LIITE 2. Kyselylomake vapaa-aikatoimen palveluista aikuisille.

LIITE 3. Asiantuntijahaastattelujen kysymysrunko.

LIITE 4. Tulevaisuusverstaan vaiherunko.

LIITE 5. Auran vapaa-aikatoimen ammatillinen nuorisotyö

LIITE 6. Auran vapaa-aikatoimen nuorisotyön pedagogiikka

LIITE 7. Auran vapaa-aikatoimen nuorisotyön kohtaaminen

LIITE 8. Hankkeiden käsitteelliset sisällöt

LIITE 9. Tilaajan palaute

LIITE 1

KYSELYLOMAKE

Vapaa-aikatoimen palvelukysely lapsille ja nuorille

Alkusanat

Vapaa-aikatoimi on tilannut yhteisöpedagogin (AMK) -opinnäytetyön, Humanistiselta ammattikorkeakoululta, jolla on tarkoitus selvittää tyytyväisyyttä ja kehitystarpeita vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palveluihin, kuten Kulttuurisen Nuorisokahvila Cafescon toimintaan liittyen (3.-9.-luokkalaiset ja 2. aste).

Kyselyyn vastataan nimettömästi.

Valitse

Tyttö
Poika
En halua määritellä

Valitse *

Olen 3. -luokkalainen
Olen 4. -luokkalainen
Olen 5. -luokkalainen
Olen 6. -luokkalainen
Olen 7. -luokkalainen
Olen 8. -luokkalainen
Olen 9. -luokkalainen
Opiskelen ammattikoulussa
Opiskelen lukiossa

Miten usein Cafescossa tulisi järjestää toimintaa sinun ikäryhmäsi lapsille tai nuorille?

Ei lainkaan
Kerran kuukaudessa
Joka toinen viikko
Kerran viikossa
Kaksi kertaa viikossa
Kolme kertaa viikossa
Neljä kertaa viikossa
Viisi kertaa viikossa

Kuinka usein osallistuisit Cafescon toimintaan?

Arvioi keskimääräisesti. Pohdi osallistumismahdollisuuksiasi ottaen huomioon esimerkiksi koulussa käyminen, erilaiset harrastukset sekä perheen kanssa vietetty aika.

En osallistuisi lainkaan
 Kerran kuukaudessa
 Joka toinen viikko
 Viikottain
 Kaksi kertaa viikossa
 Kolme kertaa viikossa
 Neljä kertaa viikossa
 Viisi kertaa viikossa
 En osaa arvioida

Mitä toivot Cafescon toiminnan sisältävän?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

Ohjattua toimintaa sisätiloissa, esim. askartelua, ruoanlaittoa yms.
 Ohjattua toimintaa ulkotiloissa, esim. pihapelejä ja -leikkejä
 Läksyjen tekoa ja työntekijän apua tarvittaessa
 Olemista kavereiden kanssa
 Työntekijän kanssa keskustelua esim. omaan elämään, opiskeluun tms. liittyvissä asioissa
 Työntekijän läsnäoloa ja positiivista huomiota
 Jotain muuta, mitä?

Valitse. *

Valinnalla sinut ohjataan kyselyssä ikäryhmällesi tarkoitettuun seuraavaan osioon.

Olen 3.-4.-luokkalainen
 Olen 5.-9.-luokkalainen tai 2. asteen opiskelija

Cafesco on kevätkaudella 2016 avoinna yläkoululaisille ja vanhemmille nuorille kahdesti viikossa.

Oletko tyytyväinen Cafescon aukioloaikojen määrään?

Kyllä
 En
 En osaa sanoa

Miten tärkeäksi koet vapaa-aikatoimen eri toiminnot?

erittäin tärkeäksi, jokseenkin tärkeäksi, en osaa sanoa, en kovin tärkeäksi, en lainkaan tärkeäksi

Cafescon toiminta
 Elokuvanäytökset (ilmaiset)
 Kerhot (kädentaito, ruoanlaitto, liikunta yms.)
 Konsertit
 Kurssit
 Leirit
 Laji-/harrastuskokeilut
 Retket
 Tapahtumat
 Teatterinäytökset

Minä viikonpäivänä/päivinä Cafescossa tulisi olla toimintaa ikäryhmällesi?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

Maanantaisin
 Tiistaisin
 Keskiviikkoisin
 Torstaisin
 Perjantaisin
 Lauantaisin
 Sunnuntaisin

Mihin aikaan Cafescossa tulisi olla toimintaa ikäryhmällesi?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

Heti koulupäivän päätyttyä iltapäivällä (n. klo 13 - 15 alkaen)
 Iltapäivällä, käytyäsi ensin koulun jälkeen kotona (n. klo 16 alkaen)
 Illalla (n. klo 17 - 18 alkaen)
 Iltapäivällä viikonloppuna (n. klo 14 - 15 alkaen)
 Illalla viikonloppuna (n. klo 17 - 18 alkaen)
 Kerro halutessasi tarkemmin milloin:

Valitse kumpi vaihtoehtoista sopii sinulle paremmin.

Cafesco on avoinna useana päivänä viikossa ja lyhyemmän ajan kerrallaan
 Cafesco on avoinna muutamana päivänä viikossa ja pidemmän ajan kerrallaan
 En osaa sanoa

Nuorisotyöntekijät voivat työskennellä myös kouluissa toteuttamassa erilaisia nuorisotyön toimintoja.

Toivotko, että nuorisotyöntekijä työskentelisi sinun koulussasi?

Kyllä
 En

En osaa sanoa

Mitä nuorisotyön työskentelytavoista toivoisit omaan kouluusi?

Voit valita useita vaihtoehtoja. Jos et toivo nuorisotyöntekijän työskentelyä koulussa, voit jättää vastaamatta tähän kysymykseen.

Nuorisotyöntekijää voisi tavata kahden kesken

Nuorisotyöntekijää voisi tavata kavereiden kanssa

Nuorisotyöntekijä järjestäisi välituntisin ohjelmaa koulun pihalla

Nuorisotyöntekijä järjestäisi välituntisin ohjelmaa koulun sisätiloissa

Nuorisotyöntekijä vierailisi oppitunneilla

Nuorisotyöntekijä puuttuisi kiusaamiseen

Nuorisotyöntekijä auttaisi oppilaita kaverisuhteissa ja luokkahengessä

Nuorisotyöntekijä olisi läsnäoleva aikuinen koulupäivien aikana, jonka puoleen voi tarvittaessa kääntyä

Jotain muuta, mitä?

Tässä voit antaa omin sanoin palautetta ja terveisiä Auran vapaa-aikatoimelle!

Palautteet ja terveiset menevät vapaa-aikatoimen henkilökunnalle eli vapaa-aikasihteeri Marjaanalle, nuorisotyöntekijä Terolle ja nuoriso-ohjaajasijaisille Tarulle ja Juusolle.

LIITE 2

KYSELYLOMAKE

Vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palvelukysely huoltajille, yhdistystoimijoille ja yksityishenkilöille

Alkusanat

Kyselyssä kartoitetaan tyytyväisyyttä vapaa-aikatoimen palveluiden nykytilanteeseen sekä palvelujen kehitystarpeita. Tavoitteina ovat, että palvelutarjonta ja palvelujen laatu tukevat asiakkaiden eli lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä sekä palvelujen vastaaminen asiakkaiden tarpeisiin, myös huoltajien näkökulmasta. Kyselyn tarkoitus on myös osallistaa huoltajia, muita yksityishenkilöitä sekä paikallisia yhdistystoimijoita, vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palvelujen kehittämiseen.

Lapsille ja nuorille on laadittu oma kyselynsä, johon Auran Yhtenäiskoulun 3.-9.-luokkien oppilaat vastaavat vierailuillaan Cafescossa touko-kesäkuun 2016 aikana. Vanhemmille nuorille kyselyä jaetaan sähköisesti.

Kyselyyn vastataan nimettömästi. Kyselyyn vastaamisen voi halutessaan keskeyttää ja jatkaa vastaamista myöhemmin siitä mihin jäi klikkaamalla "keskeytä" nappia.

Valitse, missä roolissa vastaat kyselyyn *

Jos haluat vastata sekä huoltajan että yhdistystoimijan roolissa, ole hyvä ja vastaa ensin toisessa ja vasta vastauksien lähetyksen jälkeen toisessa roolissa. Kysymykset eivät ole keskenään yhteneväiset.

Vastaa kyselyyn Aurassa asuvan 3.-9. -luokkalaisen lapsen/nuoren tai luki-on/2.asteen alaikäisen nuoren huoltajana
Vastaa kyselyyn yhdistystoimijana tai yksityishenkilönä

Minkä ikäluokan lapsen tai nuoren huoltaja olet? *

Voit valita tarvittaessa useita ikäryhmiä.

3.-4. -luokkalaisen lapsen
5.-6. -luokkalaisen lapsen
7.-9. -luokkalaisen lapsen/nuoren
Lukio/ammattikouluikäisen nuoren (alaikäisen)

Kuinka tyytyväinen huoltajana olet vapaa-aikatoimen tarjoamiin lasten ja nuorten palveluihin?

Jos et osaa arvioida jotakin palvelua, voit jättää sen arviotta.

erittäin tyytyväinen, jokseenkin tyytyväinen, jokseenkin tyytymätön, erittäin tyytymätön

Cafescossa järjestettävä toiminta (esim. teemaillat, konsertit ym.)

Cafescon aukioloaikojen määrä (kevät 2016 1-2 iltaa/vko yläk.+vanh. nuorille)

Muu vapaa-aikatoimen järjestämä toiminta (esim. kerhot, uimakoulu, tapahtumat, teatteriesitykset, retket, laji-/harrastuskokeilut)

Nuorisotyön laatu yleisesti

Nuorisotyön määrä yleisesti

Liikuntapalvelujen laatu yleisesti

Liikuntapalvelujen määrä yleisesti

Kulttuuripalvelujen laatu yleisesti

Kulttuuripalvelujen määrä yleisesti

Jokin muu, mikä?

Voit myös antaa omin sanoin palautetta Auran vapaa-aikatoimen palveluista, niiden määrästä ja laadusta.

Miten tärkeänä pidät seuraavia palveluja lapsille ja nuorille huoltajan näkökulmasta?

Jos et osaa arvottaa jotakin palvelua, voit jättää sen arvotta.

erittäin tärkeänä, jokseenkin tärkeänä, en kovin tärkeänä, en lainkaan tärkeänä

Nuorten tarpeita vastaavat Cafescon aukioloajat

Cafescon toiminta yleisesti

Kerhot (kädentaidot, ruoanlaitto, liikunta)

Retket

Konsertit

Kurssit

Tapahtumat

Leirit

Teatterinäytökset

Laji-/harrastuskokeilut

Nuorisotyö yleisesti

Liikuntapalvelut yleisesti

Kulttuuripalvelut yleisesti

Valitse, mille ikäryhmälle/-ryhmille tulisi järjestää säännöllistä toimintaa Cafescon toimintaympäristössä.

Voit valita useita ikäryhmiä.

3.-4. -luokkalaisille

5.-6. -luokkalaisille

7.-9. -luokkalaisille

Vanhemmille alaikäisille nuorille

Täysi-ikäisille nuorille

Kumpaa vaihtoehtoista pidät parempana?

Cafesco on avoinna useana päivänä viikossa ja lyhyemmän ajan kerrallaan
Cafesco on avoinna muutamana päivänä viikossa ja pidemmän ajan kerrallaan
En osaa sanoa

Miten tärkeänä pidät seuraavia nuorisotyön toteutustapoja ja ominaisuuksia?

Jos et osaa arvottaa jotakin toteutustavoista tai ominaisuuksista, voit jättää sen arvotta.

erittäin tärkeänä, jokseenkin tärkeänä, en kovin tärkeänä, en lainkaan tärkeänä

Nuorisotyö on ammattimaisesti toteutettua
Nuorisotyössä on kasvatuksellinen ja tavoitteellinen ote
Nuorisotyöntekijä on alan ammattilainen
Nuorisotyöntekijä on luotettava
Huoltaja saa nuorisotyöntekijään tarvittaessa yhteyden
Nuorisotyöntekijä saa huoltajaan yhteyden tarvittaessa
Nuorisotyöntekijä on lapsen/nuoren tavattavissa myös kahdenkeskisiä keskusteluja varten
Nuorisotyöntekijä on lapsen/nuoren ja huoltajan tavattavissa
Nuorisotyöntekijän läsnäolo lasten/nuorten arjessa
Nuorisotyöntekijän osallistuminen sovittaessa lasten ja nuorten kasvatukseen yhteistyössä huoltajien, koulun ym. kanssa (moniammatillinen yhteistyö)

Mitä eri toimintoja tai sisältöjä toivot huoltajan näkökulmasta Cafescon toimintaan lapsille/nuorille?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

Ohjattua toimintaa sisätiloissa, esim. askartelua, ruoanlaittoa yms.
Ohjattua toimintaa ulkotiloissa, esim. pihapelejä ja -leikkejä
Läksyjen tekoa nuorisotyöntekijän auttaessa tarvittaessa
Mahdollisuutta viettää aikaa kavereiden kanssa turvallisessa ympäristössä
Keskusteluja nuorisotyöntekijän kanssa esim. omaan elämään, opiskeluun tms. liittyvissä asioissa
Nuorisotyöntekijän läsnäoloa ja positiivista huomioimista
Jotain muuta, mitä?

Nuorisotyöntekijät voivat työskennellä myös kouluissa toteuttamassa erilaisia nuorisotyön toimintoja.

Toivotko, että nuorisotyöntekijä työskentelisi lapsesi/nuoresi koulussa?

Kyllä

En
En osaa sanoa

Nuorisotyöntekijä voi työskennellä kouluissa monin eri tavoin. Mitä työskentelytavoista toivot oman lapsesi/nuoresi kouluun?

Voit valita useita vaihtoehtoja. Jos et toivo nuorisotyön toteutusta koulussa, voit jättää vastaamatta kysymykseen.

Nuorisotyöntekijä olisi tavattavissa kahden kesken
Nuorisotyöntekijää voisi tavata kavereiden kanssa
Nuorisotyöntekijä järjestäisi välituntisin ohjelmaa koulun pihalla
Nuorisotyöntekijä järjestäisi välituntisin ohjelmaa koulun sisätiloissa
Nuorisotyöntekijä vierailisi oppitunneilla
Nuorisotyöntekijä puuttuisi kiusaamiseen
Nuorisotyöntekijä auttaisi oppilaita kaverisuhteissa ja luokkahengessä
Nuorisotyöntekijä olisi läsnäoleva aikuinen koulupäivien aikana, jonka puoleen voisi tarvittaessa kääntyä
Jotain muuta, mitä?

Auran vapaa-aikatoimen nuorisotyö on ammatillista ennaltaehkäisevää nuorisotyötä. Miten tärkeänä pidät, että nuorisotyötä toteutetaan myös jatkossa kunnassa ammatillisista lähtökohdista koulutetun henkilökunnan toimesta?

Asteikolla 10 tarkoittaa erittäin tärkeänä ja 1 ei lainkaan tärkeänä.

-, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1

Nuorisotyö on pääosin ennaltaehkäisevää ns. matalan kynnyksen palvelua. Miten tärkeänä pidät, että ennaltaehkäisevää nuorisotyötä toteutetaan kunnassa myös tulevaisuudessa?

Asteikolla 10 tarkoittaa erittäin tärkeänä ja 1 ei lainkaan tärkeänä.

-, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1

Mitä vaikutuksia uskot ammatillisilla ennaltaehkäisevillä nuorisotyön palveluilla saavutettavan, jos palvelujen määrää ja laatua kunnassa lisätään?

Auran vapaa-aikatoimen nuorisotyö on ammatillista ennaltaehkäisevää nuorisotyötä. Miten tärkeänä pidät, että nuorisotyötä toteutetaan myös jatkossa kunnassa ammatillisista lähtökohdista koulutetun henkilökunnan toimesta?

Asteikolla 10 tarkoittaa erittäin tärkeänä ja 1 ei lainkaan tärkeänä.

-, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1

Nuorisotyö on pääosin ennaltaehkäisevää ns. matalan kynnyksen palvelua. Miten tärkeänä pidät, että ennaltaehkäisevää nuorisotyötä toteutetaan kunnassa myös tulevaisuudessa?

Asteikolla 10 tarkoittaa erittäin tärkeänä ja 1 ei lainkaan tärkeänä.

-, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1

Miten tärkeänä pidät seuraavia nuorisotyön toteutustapoja ja ominaisuuksia?

Jos et osaa arvottaa jotakin toteutustavoista tai ominaisuuksista, voit jättää sen arvotta.

erittäin tärkeänä, jokseenkin tärkeänä, en kovin tärkeänä, en lainkaan tärkeänä

Nuorisotyö on ammattimaisesti toteutettua

Nuorisotyössä on kasvatuksellinen ja tavoitteellinen ote

Nuorisotyöntekijä on alan ammattilainen

Nuorisotyöntekijä on luotettava

Nuorisotyöntekijä on lapsen/nuoren tavattavissa myös kahdenkeskisiä keskusteluja varten

Nuorisotyöntekijä on lapsen/nuoren ja huoltajan tavattavissa

Nuorisotyöntekijän läsnäolo lasten/nuorten arjessa

Nuorisotyöntekijän osallistuminen sovittaessa lasten ja nuorten kasvatukseen yhteistyössä huoltajien, koulun ym. kanssa (moniammatillinen yhteistyö)

Kerro omin sanoin mielipiteesi Auran vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palveluista, niiden määrästä ja laadusta. Mitä kehittäisit palveluissa?

Mitä vaikutuksia uskot ammatillisilla ennaltaehkäisevillä nuorisotyön palveluilla saavutettavan, jos palvelujen määrää ja laatua kunnassa lisätään?

Vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palvelujen toteutukseen, kuten Cafescon toimintaan, voivat osallistua vapaaehtoiset aikuiset sekä yksityishenkilöinä että esim. yhdistyksen edustajina. Vapaaehtoistoiminta voi olla luonteeltaan kertaluontoista, satunnaista tai säännöllistä vapaaehtoisen omien mahdollisuuksien ja tahtotilan mukaisesti.

Oletko, tai onko yhdistyksesi, kiinnostunut toimimaan vapaaehtoisena vastuullisena aikuisena vapaa-aikatoimen palveluissa?

Kyllä

En

Onko sinulla tai edustamallasi yhdistyksellä vahvuuksia, harrastuksia, teemoja tms. joita haluaisit hyödyntää lasten ja nuorten palveluissa? Voit kertoa niistä tekstikentässä.

Erytisoaminen ei ole edellytys vapaaehtoistoimintaan osallistumisessa. Myös mahdollisuus tarjota aikaa ja läsnäoloa, ovat erinomaisia syitä ilmoittautua vapaaehtoiseksi vapaa-aikatoimen lasten ja nuorten palveluihin.

Voit jättää yhteystietosi vapaa-aikatoimen henkilökunnalle yhteydenottoa varten.

Antamiasi vastauksia ei yhdistetä yhteystietoihin. Voit halutessasi ottaa yhteyttä ja kysyä vapaaehtoistoinnasta lisätietoja vapaa-aikatoimen henkilökunnalta (www.aura.fi/yhteystiedot) ja antaa yhteystietosi myös siten.

Etunimi

Sukunimi

Matkapuhelin

Sähköposti

Edustamasi yhdistys tai muu organisaatio

Jäikö jokin oleellinen kysymättä ja näin ollen kertomatta? Tähän voit kirjoittaa aihealueesta vapaasti.

LIITE 3

KYSYMYSRUNKO

Asiantuntijahaastattelut

Alkusanat

Auran kunta on vähentänyt säästötoimenpiteinä nuorisotyön henkilöstöresursseja, jonka seurauksena kunnan vapaa-aikatoimi on joutunut karsimaan ammatillisen nuorisotyön palveluja, mm. supistamalla nuorisokahvilan aukioloaikoja kolmannekseen entisestä.

Erityisesti kunnallisesti tuotettu ammatillinen nuorisotyö on uhattuna, kun useat talousongelmien kanssa kamppailevat kunnat saattavat sortua tavoittelemaan lyhyen aikavälin säästöjä karsimalla ennaltaehkäiseviä palveluja, joita laki ei velvoita järjestämään tai määrittele toimintamuotoja, joilla ne tulisi toteuttaa.

Myös Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strategisen ohjelman suuntaus luo synkkiä uhkakuvia kunnallisen nuorisotyön tulevaisuudelle koko valtakuntaa koskettaen. Hallitusohjelma pyrkii edistämään kuntien toiminnanvapautta, joka vapauttaisi kunnat mm. nuorisolaissa määritellyistä suosituksista ja velvoitteista kokonaisuudessaan. (Ratkaisujen Suomi 2015, 7-8)

Nuorisotyö - sen merkitys ja vaikutukset

Mikä on näkemyksesi ammatillisen nuorisotyön roolista ja merkityksestä "tässä ajassa", jota yhteiskunnassamme tällä hetkellä elämme?

Millaisia vaikutuksia ennakoit ammatillisen nuorisotyön vähentämisellä olevan kasvaviin ja kehittyviin kuntalaisiimme, lapsiin ja nuoriin, yksilö ja yhteisötasolla?

Oletko asiantuntijana sitä mieltä, että ennaltaehkäisevien kunnallisten palvelujen lisäämisellä pystytään vähentämään kunnallisia korjaavaa työtä tarvitsevien asiakkaiden määrää?

Korjaavalla työllä tarkoitetaan esim. lastensuojelun, etsivän nuorisotyön ja aikuissosiaalityön palveluja. Voit perustella vastaustasi seuraavan kysymyksen yhteydessä.

Kyllä

En

En osaa sanoa

Mikä on näkemyksesi siitä, miten ennaltaehkäisevien ammatillisten nuorisotyön palvelujen vähentäminen tulee vaikuttamaan kunnan talouteen pitkällä aikavälillä?

Kysymyksellä ei tavoitella taloushallinnollista asiantuntijavastausta, vaan yksilöiden ja yhteisön hyvinvointikehityksen vaikutusta esim. korjaavan työn tarpeeseen, jonka lisääntymisellä on yleisesti ottaen talouteen negatiivisesti vaikuttavia seurauksia.

Hankeyhteistyö - vaikutuksia ja palveluja?

Minkälaisia tuloksia uskot saavutettavan, jos kunnan lasten ja nuorten parissa toteutettavien ennaltaehkäisevien ammatillisten nuorisotyön palvelujen määrää, ja sitä kautta myös laatua sekä palveluiden tavoitettavuutta, merkittävässä määrin lisätään?

Merkittävällä lisäyksellä tarkoitetaan kahden hanketyöntekijän palkkaamista paikallisille yhdistyksille, SPR Auran osastolle ja MLL Auran yhdistykselle, tuottamaan ja toteuttamaan nuorisotyötä yhteistyössä kunnallisen (ja seurakunnan) nuorisotyön toimijoiden kanssa.

Mitä nuorisotyön palveluja suunnitteilla olevilla paikallisten SPR:n ja MLL:n kehityshankkeilla pitäisi pyrkiä tuottamaan? Mainitse ainakin muutamia olennaisimpina pitämiäsi ennaltaehkäisevän nuorisotyön määritelmään soveltuvia aiheita. Perustele.

Kysymyksellä kartoitetaan asiantuntijuutesi pohjautuvia tärkeimpiä ammatillisen nuorisotyön keinoin toteutettavia palveluja, joten merkitystä ei ole sillä, vaikka tiedossasi ei ole Auran nuorisotyön jo olemassa olevat palvelut.

Laadukas kohtaaminen - Työyhteisö ja sen hyvinvointi

Miten merkittävänä ja minkälaisia positiivisia vaikutuksia koet saavutettavan nuorisotyössä ammattilaisen laadukkaalla, kiireettömällä ja läsnäolevalla, lapsen ja nuoren kohtaamisella?

Laadukkaalla kohtaamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä erityisesti yksilötasolla tapahtuvaa kohtaamista, jossa toteutuu henkilökohtainen kontakti asiakkaaseen, mutta myös lasten ja nuorten kohtaamista ryhmänä.

Mitkä tekijät ja/tai eri resurssit mahdollistavat nuorisotyön ammattilaisen laadukkaan kohtaamisen lapsen ja nuoren kanssa ja mitkä asiat tai puutteet voivat toimia laadukkaan kohtaamisen esteenä?

Kysymyksellä viitataan mm. työn organisointiin liittyviin tekijöihin, joita tulisi ottaa huomioon työtä ja työaikaa suunniteltaessa.

Kuinka suuri vaikutus nuorisotyötä toteuttavien ammattilaisten omalla työhyvinvoinnilla ja työssäviihtyvyydellä on lasten ja nuorten kohtaamisen ja ennaltaehkäisevien nuorisotyön palveluiden toteutumisessa? Miten hyvinvoiva ja toimiva työyhteisö parantaa palveluiden laatua ja tuottavuutta?

Tuottavuudella tarkoitetaan asiakkaan saamaan hyötyä palvelusta, esim. sosiaalinen vahvistuminen, jonka seurauksena palvelu tuottaa yksilön hyvinvoinnin lisäksi myös hyvinvointia yhteiskuntaamme.

Luvat, tausta- ja yhteystiedot

Annatko luvan käyttää antamiesi vastausten sisältöjä CASE: Auran kunnan lapsi- ja nuorisotyö -opinnäytetyössä ja viitata niissä Sinuun asiantuntijana? *

Kyllä
En

Haluatko tutustua opinnäytetyön osioihin, joissa on viitattu Sinuun, ennen opinnäytetyön esitarkastukseen jättämistä? *

Tutustuminen on mahdollista ja myös toivottavaa. Antaessasi vastauksen "Kyllä", sitoudut huomauttamaan tarvittavista tarkennuksista tai hyväksymään viitauksien asiasisällöt 31.7.2016 klo 24:00 mennessä.

Kyllä
En

Täytä pyydetyt tiedot.

Yhteystiedot pyydän mahdollisia lisäkysymyksiä ja tarkennuksia varten. Muut tiedot ovat olennaisia pystyäkseni viittaamaan opinnäytetyössä asianmukaisesti Sinuun tiedon lähteenä.

Etunimi *
Sukunimi *
Puhelin

Sähköposti *
Koulutus
Ammattinimike *
Organisaatio *

PS. Tuliko kyselyyn vastatessa mieleesi aihealueisiin liittyvää lähdekirjallisuutta? Otan mielelläni vastaan kirjallisuus- ym. aineistovinkkejä! Vinkkaa alle:

LIITE 4

TULEVAISUUSVERSTAAN VAIHERUNKO

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto
Auran kunta, vapaa-aikatoimi

1. Valmistelu
 - virittäydytään teemaan kuvakorttien avulla
 - tutustutaan Tulevaisuusverstaan ideaan, sääntöihin ja työvaiheisiin
2. Ongelmavaihe
 - mitä Auran vapaa-aikatoimen nuorisotyöstä uupuu, mikä on ongelma
 - listaa asiat itsenäisesti paperille
3. Äänestysvaihe
 - kootaan asiat yhteiseen käsittelyyn
 - voit kysellä muiden listaamista asioista
 - mieti mikä tai mitkä tulisi ainakin saada ratkaistuksi
 - sinulla on 3 ääntä, jaa ne tukkimiehen kirjanpidolla tärkeimmäksi/tärkeimmiksi kokemillesi asioille
4. Ideointivaihe – ratkaisujen etsiminen ongelmiin
 - keskustellaan ja pohditaan ratkaisuja kolmeen eniten ääniä saaneeseen asiaan
 - mitä muutoksia tai toimenpiteitä tarvitaan
 - tavoitellaan käyttökelpoisia, realistisia, ideoita
 - kootaan ratkaisut yhteiseen käsittelyyn
 - siirrytään uudelleen äänestysvaiheeseen
5. Purkamisvaihe ja toimintasuunnitelman laatiminen
 - loppupohdinnat
 - asiat, ratkaisut, äänestyksien tulokset ym. puretaan kirjallisesti opinnäytetyössä

LIITE 5

AURAN VAPAA-AIKATOIMEN AMMATILLINEN NUORISOTYÖ

Käsitteet	Käytäntö	Säätely	Tarpeet
Koulutus	- yhteisöpedagogi (ylempi AMK) - yhteisöpedagogi (AMK) - nuoriso- ja vapaa-ajan-ohjaaja - muu soveltuva alan ammatillinen koulutus	- ammattitaitoa kehittävät ja ylläpitävät koulutukset - erikoistumisopinnot - koulutustilaisuuudet - asiantuntijaluennot - vertaistoiminta	- pedagoginen osaaminen - hallinnollinen osaaminen - erityisosaaaminen - yksilölliset vahvuudet
Palkkaus	- 02VAP020 2 216,00e/kk - 02VAP050 2 116,00e/kk - 02VAP060 2 016,00e/kk	- johtotehtävät vapaa - aikasihteeri - vaativat ammattitehtävät nuorisotyöntekijä - ammattitehtävät nuoriso-ohjaaja - tehtäväkohmainen palkka - työaikakorvaukset - työkokemuslisät	- esimiestehtävät - hallinnolliset tehtävät - erityisnuorisotyö - yksilötyö - nuorisotilatyö - moniammatillinen työ - yhteistyö
Pedagogiikka	- kriittinen pedagogiikka - sosiaalipedagogiikka - valmennuspedagogia	- perusta - sisältö - tavoitteellisuus	- suunnittelu - toteutus - arviointi
Kohtaaminen	- työhyvinvointi - työaika - kohtaamispaikat	- jaksaminen - motivaatio - aikaresurssi - nuorisokahvila - tapahtumat - koulu - verkkonuorisotyö	- tervehtiminen - läsnäolo - huomioiminen

LIITE 6

AURAN VAPAA-AIKATOIMEN NUORISOTYÖN PEDAGOGIIKKA

PEDAGO- GIIKKA	suunnittelu	toteutus	arviointi
Asiakkaal- le näky- mättömät osat	- yhteinen linja - haasteisiin varautuminen - työntekijöiden keskustelukulttuuri - ohjauksellisten tilanteiden suunnittelu - rahoituksen suunnittelu ja hakeminen	- itseluottamus - toiminnan tavoitteellisuus	- reflektointi yksin, ryhmässä • työtiimi • työnohjaus • alueelliset nuorisotyön foorumit - muutokset nuorten elämäntilanteissa
Asiakkaal- le näkyvät osat	- nuoret mukana suunnittelussa - arkipäiväiset keskustelut, laajemmat toteutukset - yhteisten toimintatapojen suunnittelussa mukana - rahoituksen mahdollistama toiminta	- toiminnan tavoitteellisuus - auktoriteetti/turvallinen aikuinen - nuorten kunnioitus - yhteisten toimintatapojen noudattaminen yhteydenpito huoltajien kanssa	- nuoret mukana arvioinnissa - arkiset keskustelut, laajemmat toteutukset - palautelaitikko - sosiaalinen media (mm. tähtiluokitus) - kävijämäärät nuorissa tapahtuvat muutokset

LIITE 7

AURAN VAPAA-AIKATOIMEN NUORISOTYÖN KOHTAAMINEN

KOHTAAMINEN	tervehtiminen	läsnäolo	huomioiminen
Asiakkaalle näkymättömät osat	- työntekijöiden keskinäinen tervehtimiskulttuuri	- tasapuolinen läsnäolo - läsnäolon suunnitellisuus	- kohtaamistarpeen huomioiminen infrastruktuurissa - hienotunteisuus
Asiakkaalle näkyvät osat	- katsekontakti - tervehtiminen • hymy • sana • nyökäys • vilkutus - vähintään yksi kohtaaminen/asiakas	- henkinen läsnäolo - fyysinen läsnäolo • Cafesco • koulu • sosiaalinen media - viestintä/tiedotus • sosiaalinen media • ilmoitustaulut, erit. koulu ja Cafesco • nettisivut	- tilan miellyttävyys • siisteys • tarkoituksenmukaisuus - muutosten huomioimien • esim. värjätyt hiukset - yhteydenpito huoltajien kanssa - asiakkaiden toiveiden huomioiminen toiminnassa - asiakkaan erityisosaamisen huomioiminen

LIITE 8

HANKKEIDEN KÄSITTEELLISET SISÄLLÖT

HANKE 1, MLL Auran yhdistys

Työntekijä A

Kohderyhmä: alakouluikäiset (3. - 6.lk.)

Toteutusympäristöt: Auran Yhtenäiskoulu ja Kirkonkulman koulu, Kulttuurinen Nuorisokahvila Cafesco, liikuntatilat ja -paikat, muut harrastustilat

Työn sisällöt: Ammatillinen nuorisotyö, sosiaalinen nuorisotyö, kulttuurinen nuorisotyö, nuorisotyö koulussa, nuorisokahvilatoiminta

Työmuodot: yksilötyö, pienryhmätyö, koululuokkien kanssa tehtävä työ, koko koulun tasolla tehtävät toiminnot, pitkäkestoiset yhteisölliset toiminnot, koulun ja perheiden välinen työ, koulujen välinen työ (Kiilakoski, Tomi 2014. Koulu on enemmän, 87 - 106.)

HANKE 2, SPR Auran osasto

Työntekijä B

Kohderyhmä: yläkouluikäiset (7. - 9.lk.)

Toteutusympäristöt: Auran Yhtenäiskoulu, Kulttuurinen Nuorisokahvila Cafesco, liikuntatilat ja -paikat, muut harrastustilat, jalkautuminen

Työn sisällöt: Ammatillinen nuorisotyö, sosiaalinen nuorisotyö, kulttuurinen nuorisotyö, nuorisotyö koulussa, nuorisokahvilatoiminta

Työmuodot: yksilötyö, pienryhmätyö, koululuokkien kanssa tehtävä työ, koko koulun tasolla tehtävät toiminnot, pitkäkestoiset yhteisölliset toiminnot, koulun ja perheiden välinen työ, koulujen välinen työ (Kiilakoski, Tomi 2014. Koulu on enemmän, 87 - 106.)

LIITE 9

TILAAJAN PALAUTE

Opinnäytetyö oli tilauksen mukainen. Sisällöltään se käsitteli Auran vapaa-aikatoimen nykytilaa ja kehitystarpeita kattavasti ja laajasti eri näkökulmista huomioiden palveluiden ja sisällöntuotannon monitahoisuuden sekä alueen omaleimaisuuden.

Opiskelija huomioi olennaiset tahot opinnäytetyötä tehdessään. Opinnäytetyössä sitoutettiin sidosryhmiä aktiiviseen työskentelyyn yhdessä, joilla jo sinänsä kehitettiin palveluita eteenpäin. Kuntalaisia kuultiin kaikki toiminnan osa-alueet huomioiden nuorisopalveluiden kehittämistoiveista Webropol työkalua hyödyntäen. Opiskelijan oma tausta, työkokemus ja asema työorganisaatiossa vaikuttivat osaltaan vahvasti siihen, että opinnäytetyön tutkimusmenetelmät sisältöineen (kysely ja Tulevaisuusverstaas) vastasivat erittäin hyvin tarkoitustaan. Opiskelija käytti rohkeasti uusia menetelmiä ja työkaluja opinnäytetyön suunnittelussa ja toteutuksessa. Opiskelija oli oma-aloitteinen ja kuuli aktiivisesti tilaajatahoja läpi opinnäytetyöprosessin, mikä osaltaan varmisti opinnäytetyön muodostuvan tilauksen mukaiseksi.

Opinnäytetyön jatkotoimenpiteenä jatketaan suunnitteluja, joilla kehitetään Auran vapaa-aikatoimeja opinnäytetyössä esitettyjen kehitystoimenpiteiden suuntaan. Esitetyt suunnitelmat ovat realistisia ja toteuttamiskelpoisia. Opinnäytetyön tulokset vahvistivat monelta osin omaa ennakkonäkemyksiäni ja tulevat tukeamaan myös tulevaa hankesuunnittelua osaltaan. Myös opinnäytetyössä suunniteltua kattavaa kyselypohjaa tullaan hyödyntämään jatkossa, jotta tulevaisuuden kyselyt ovat vertailukelpoisia.

Aurassa 5.9.2016

vapaa-aikasihteerin Marjaana Tamminen